VOTUM SA

SKONSOLIDOWANY RAPORT ŚRÓDROCZNY GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM ZA IV KWARTAŁ 2017

SKONSOLIDOWANY RAPORT ZAWIERA:
- SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
- SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Wrocław, 28 lutego 2018

Spis treści

1 INFORMACJE OGÓLNE 4
1.1 Dane jednostki dominującej 6
1.2 Czas trwania Grupy Kapitałowej 6
1.3 Okresy prezentowane 6
1.4 Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku 6
1.5 Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej 7
1.6 Spółki powiązane i zależne 11
1.7 Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej 12
1.8 Oświadczenie Zarządu dotyczące podstawy prawnej sporządzenia Raportu 13
1.9 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego 13
2 ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM 14
3 INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO 23
3.1 Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. 23
3.2 Podstawa sporządzenia skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego 25
3.3 Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych 26
3.4 Zasady konsolidacji 26
3.5 Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości 28
3.6 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości 28
3.7 Informacje dotyczące sezonowości działalności lub cykliczności działalności 28
3.8 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji 28
3.9 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach 28
3.10 Opis pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto oraz przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ 29
3.11 Opis korekty błędów poprzednich okresów 29
3.12 Segmenty operacyjne 41
3.13 Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych 41
3.14 Wypłacona (lub zadeklarowana) dywidenda 42
3.15 Transakcje z podmiotami powiązanymi objętymi i nieobjętymi konsolidacją 43
3.16 Niespłacone pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczkowej, w sprawie których nie podjęto żadnych działań naprawczych ani przed dniem bilansowym, ani w tym dniu 45
3.17 Zmiana zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego 47
3.18 Rozliczenia z tytułu spraw sądowych 47
3.19 Zdarzenia po dniu bilansowym 47
3.20 Instrumenty finansowe 48
4 ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE VOTUM S.A. 55
5 INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO 64
5.1 Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. 64
5.2 Podstawa sporządzenia skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego 64
5.3 Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych 64
5.4 Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości 64
5.5 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości 64

5.6 Informacje dotyczące sezonowości działalności lub cykliczności działalności 64
5.7 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji....64
5.8 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach....64
5.9 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji....64
5.10 Opis pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto oraz przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ....64
5.11 Opis korekty błędów poprzednich okresów 64
5.12 Rozliczenia z tytułu spraw sądowych....64
5.13 Informacje objaśniające....65
5.14 Segmenty operacyjne 72
5.15 Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych....72
5.16 Wypłacona (lub zadeklarowana) dywidenda 73
5.17 Transakcje z podmiotami powiązanymi objętymi i nieobjętymi konsolidacją 74
5.18 Niespłacone pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczkowej, w sprawie których nie podjęto żadnych działań naprawczych ani przed dniem bilansowym, ani w tym dniu....77
5.19 Zmiana zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego 78
5.20 Instrumenty finansowe....79
5.21 Zdarzenia po dacie bilansu....83
6 POZOSTAŁE INFORMACJE....84
6.1 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej i jednostek gospodarczych wchodzących w jej skład 2017 84
6.2 Rozliczenia podatkowe 84
6.3 Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, gdzie wartość sporu stanowi co najmniej 10% wartości kapitałów własnych Emitenta, dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej 84
6.4 Informacje o udzieleniu przez Emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu stanowiącej równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta 84
6.5 Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących 85
6.6 Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe....90
6.7 Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe 90
6.8 Stanowisko Zarządu odnośnie do możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych 90
6.9 Opis istotnych dokonań i niepowodzeń w okresie IV kwartale 2017r. a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej VOTUM S.A. oraz Grupy Kapitałowej, w tym o zdarzeniach, które miały miejsce do dnia publikacji niniejszego raportu 90
6.10 Komentarz do wyników Grupy Kapitałowej VOTUM S.A. 90
6.11 Czynniki, które będą miały wpływ na osiągane przez VOTUM S.A. i jej Grupę Kapitałową wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału 97

1 INFORMACJE OGÓLNE

Wybrane dane finansowe – Grupa Kapitałowa VOTUM

Grupa Kapitałowa VOTUM Rachunek zysków i strat	PLN 01.01.2017-31.12.2017	PLN 01.01.2016-31.12.2016	EUR 01.01.2017-31.12.2017	EUR 01.01.2016-31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	93 960	98 417	22 136	22 492
Koszty działalności operacyjnej	87 886	81 278	20 705	18 575
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	5 302	16 066	1 249	3 672
Zysk (strata) brutto	4 917	15 793	1 158	3 609
Zysk (strata) netto	3 718	12 706	876	2 904
Zysk (strata) netto przypisany akcjonariuszom niekontrolującym	84	56	20	13
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	3 634	12 650	856	2 891
Liczba udziałów/akcji w sztukach	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	0,30	1,05	0,07	0,24

Grupa Kapitałowa VOTUM Bilans	PLN 31.12.2017	PLN 31.12.2016	EUR 31.12.2017	EUR 31.12.2016
Aktywa razem	74 317	65 295	17 818	14 759
Zobowiązania razem	47 129	33 478	11 299	7 567
w tym zobowiązania krótkoterminowe	28 143	21 649	6 747	4 894
Kapitał własny	27 188	31 817	6 518	7 192
Kapitał podstawowy	1 200	1 200	288	271
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	2,27	2,65	0,54	0,60

Grupa Kapitałowa VOTUM Rachunek przepływów pieniężnych	PLN 01.01.2017-31.12.2017	PLN 01.01.2016-31.12.2016	EUR 01.01.2017-31.12.2017	EUR 01.01.2016-31.12.2016
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-2 616	12 216	-616	2 792
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-2 083	-13 081	-491	-2 989
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-757	869	-178	199
Przepływy pieniężne netto razem	**-5 456**	**4**	**-1 285**	**2**

Wybrane dane finansowe – VOTUM S.A.

Votum S.A. Rachunek zysków i strat	PLN 01.01.2017-31.12.2017	PLN 01.01.2016-31.12.2016	EUR 01.01.2017-31.12.2017	EUR 01.01.2016-31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	71 365	77 030	16 813	17 604
Koszty działalności operacyjnej	74 716	69 579	17 602	15 901
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-3 630	6 589	-855	1 506
Zysk (strata) brutto	3 525	10 787	830	2 465
Zysk (strata) netto	2 535	8 073	597	1 845
Liczba udziałów/akcji w sztukach	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	0,21	0,67	0,05	0,15
Votum S.A. Bilans	PLN 31.12.2017	PLN 31.12.2016	EUR 31.12.2017	EUR 31.12.2016
Aktywa razem	57 823	57 507	13 863	12 999
Zobowiązania razem	36 784	30 963	8 819	6 999
w tym zobowiązania krótkoterminowe	25 600	21 555	6 138	4 872
Kapitał własny	21 039	26 544	5 044	6 000
Kapitał podstawowy	1 200	1 200	288	271
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	1,75	2,21	0,42	0,50
Votum S.A. rachunek przepływów pieniężnych	PLN 01.01.2017-31.12.2017	PLN 01.01.2016-31.12.2016	EUR 01.01.2017-31.12.2017	EUR 01.01.2016-31.12.2016
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-11 824	8 522	-2 786	1 948
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	10 044	-9 324	2 366	-2 131
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-4 178	1 975	-984	451
Przepływy pieniężne netto razem	**-5 958**	**1 173**	**-1 404**	**268**

średnioważony kurs EURO za okres 01.01.2017 - 31.12.2017	4,2447
bilansowy kurs EURO na 31.12.2017	4,1709
średnioważony kurs EURO za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	4,3757
bilansowy kurs EURO na 31.12.2016	4,4240

Do przeliczenia danych bilansowych użyto kursu średniego NBP na dzień bilansowy.
Do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych użyto kursu będącego średnią arytmetyczną kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień poszczególnych miesięcy danego roku.

1.1 Dane jednostki dominującej

Nazwa:	VOTUM S.A
Forma prawna:	spółka akcyjna
Siedziba:	Wrocław, ul. Wyścigowa 56i
Kraj rejestracji:	Polska
Podstawowy przedmiot działalności:	Pomoc poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych w pozyskaniu odszkodowań od firm ubezpieczeniowych
Organ prowadzący rejestr:	Krajowy Rejestr Sądowy, Sąd Rejonowy VI Wydział Gospodarczy, nr 0000243252
Numer statystyczny REGON:	020136043

1.2 Czas trwania Grupy Kapitałowej

Spółka dominująca VOTUM S.A. i pozostałe jednostki Grupy Kapitałowej zostały utworzone na czas nieoznaczony.

1.3 Okresy prezentowane

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

1.4 Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku

Zarząd:

Bartłomiej Krupa	-	Prezes Zarządu
Elżbieta Kupiec	-	Wiceprezes Zarządu

Zarząd na dzień sporządzania sprawozdania:

Bartłomiej Krupa	-	Prezes Zarządu
Agnieszka Czaplińska	-	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Spółki:

W dniu 23 stycznia 2017 roku Pan Mirosław Greber złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu VOTUM S.A. ze skutkiem na dzień 23 stycznia 2017r.

W dniu 28 marca 2017 roku Zarząd VOTUM S.A. przyjął zawiadomienie Pana Dariusza Czyża o rezygnacji z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu VOTUM S.A. ze skutkiem na dzień 29 marca 2017r. Jako przyczynę rezygnacji Pan Dariusz Czyż wskazał otrzymanie od dominującego akcjonariusza propozycji objęcia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

W dniu 4 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w sprawie powierzenia funkcji Prezesa Zarządu bieżącej kadencji dotychczasowemu Wiceprezesowi Spółki – Panu Bartłomiejowi Krupie, oraz uchwałę w sprawie powierzenia funkcji Wiceprezesa Zarządu bieżącej kadencji dotychczasowemu Członkowi Zarządu – Pani Elżbiecie Kupiec.

W dniu 9 lutego 2018 r. Pani Elżbieta Kupiec złożyła rezygnację z członkostwa w Zarządzie VOTUM S.A. i pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 9 lutego 2018 r. Pani Elżbieta Kupiec nie wskazała przyczyn rezygnacji.

W dniu 9 lutego 2018 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu w skład Zarządu VI kadencji Pani Agnieszki Czaplińskiej, której powierzono funkcję Wiceprezesa Zarządu-Dyrektora Finansowego.

Rada Nadzorcza na dzień sporządzenia sprawozdania:

Andrzej Dadełło	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Łebek	-	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Krawczyk	-	Członek Rady Nadzorczej
Anna Ludwig	-	Członek Rady Nadzorczej
Marek Stokłosa	-	Członek Rady Nadzorczej
Joanna Wilczyńska	-	Członek Rady Nadzorczej

- **Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki:**

W dniu 24 kwietnia 2017 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki VOTUM S.A. Podjęło ono uchwałę o wyborze Pana Dariusza Czyża w skład Rady Nadzorczej V kadencji, oraz rekomendacji dla Rady Nadzorczej w sprawie powierzenia Panu Dariuszowi Czyżowi funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

W dniu 27 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu Pana Andrzeja Łebka z funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej i powierzeniu tej funkcji, zgodnie z rekomendacją Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 24 kwietnia 2017 roku, Panu Dariuszowi Czyżowi. Dotychczasowy Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – Pan Andrzej Łebek pozostaje na stanowisku Członka Rady Nadzorczej.

W dniu 31 października 2017 roku Zarząd Spółki otrzymał od członka Rady Nadzorczej Pana Dariusza Czyża zawiadomienie o rezygnacji z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej VOTUM S.A., ze skutkiem na dzień 1 listopada 2017 roku. Pan Dariusz Czyż nie wskazał przyczyn rezygnacji.

W dniu 4 grudnia 2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powierzeniu funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Panu Andrzejowi Łebkowi.

- **Zmiany w składzie Komitetu Audytu Spółki:**

W dniu 7 września 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu z funkcji członka Komitetu Audytu Spółki Pani Joanny Wilczyńskiej, powołując jednocześnie w jej miejsce Pana Jerzego Krawczyka.

1.5 Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej

1.5.1 Akcjonariusze posiadający ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

Według stanu na dzień 1 stycznia 2017 roku akcjonariuszami jednostki dominującej posiadającymi co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu byli:

Struktura akcjonariatu na dzień 1 stycznia 2017 roku

Akcjonariusz	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Andrzej Dadełło (łącznie)	6 431 000	643 100,00	53,59%	6 431 000	53,59%
Andrzej Dadełło – bezpośrednio	700 000	70 000,00	5,83%	700 000	5,83%
DSA Financial Group SA	5 731 000	573 100,00	47,76%	5 731 000	47,76%
Dariusz Czyż	1 009 814	100 981,40	8,42%	1 009 814	8,42%
Dariusz Czyż - bezpośrednio	305 112	30 511,20	2,54%	305 112	2,54%
Nolmanier Limited	704 702	70 470,20	5,87%	704 702	5,87%
Quercus TFI S.A.	1 236 580	123 658,00	10,30%	1 236 580	10,30%
Pozostali akcjonariusze	3 322 606	332 260,60	27,69%	3 322 606	27,69%

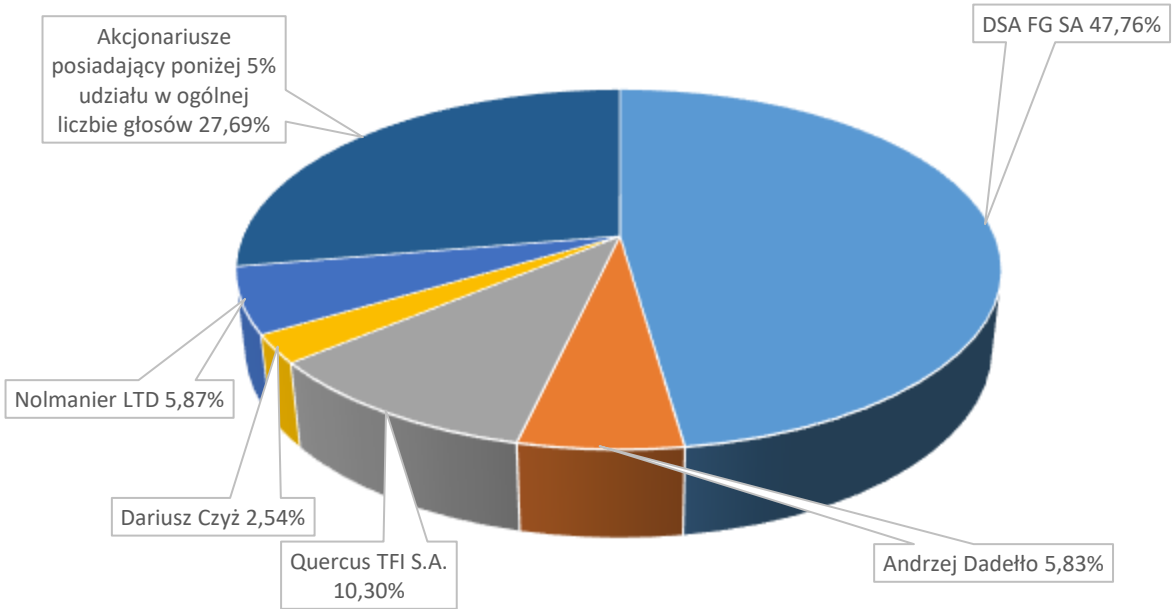

Struktura akcjonariatu na dzień 1 stycznia 2017 roku

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku miały miejsce następujące zmiany w strukturze akcjonariatu:

- Nabycie udziałów przez Qurecus TFI S.A.
- Nabycie udziałów przez DSA Financial Group S.A.
- Nabycie udziałów przez ALTUS TFI S.A.
- Zbycie udziałów przez Pana Dariusza Czyża

W wyniku tych wydarzeń na dzień 31 grudnia 2017 struktura akcjonariatu wygląda następująco:

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2017 roku

Akcjonariusz	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Andrzej Dadełło (łącznie)	6 450 000	645 000,00	53,75%	6 450 000	53,75%
Andrzej Dadełło – bezpośrednio	700 000	70 000,00	5,83%	700 000	5,83%
DSA Financial Group SA	5 750 000	575 000,00	47,92%	5 750 000	47,92%
Altus TFI S.A.	629 596	62 959,60	5,25%	629 596	5,25%
Quercus TFI S.A.	1 461 223	146 122,30	12,18%	1 461 223	12,18%
Pozostali akcjonariusze	3 459 181	345 918,10	28,83%	3 459 181	28,83%

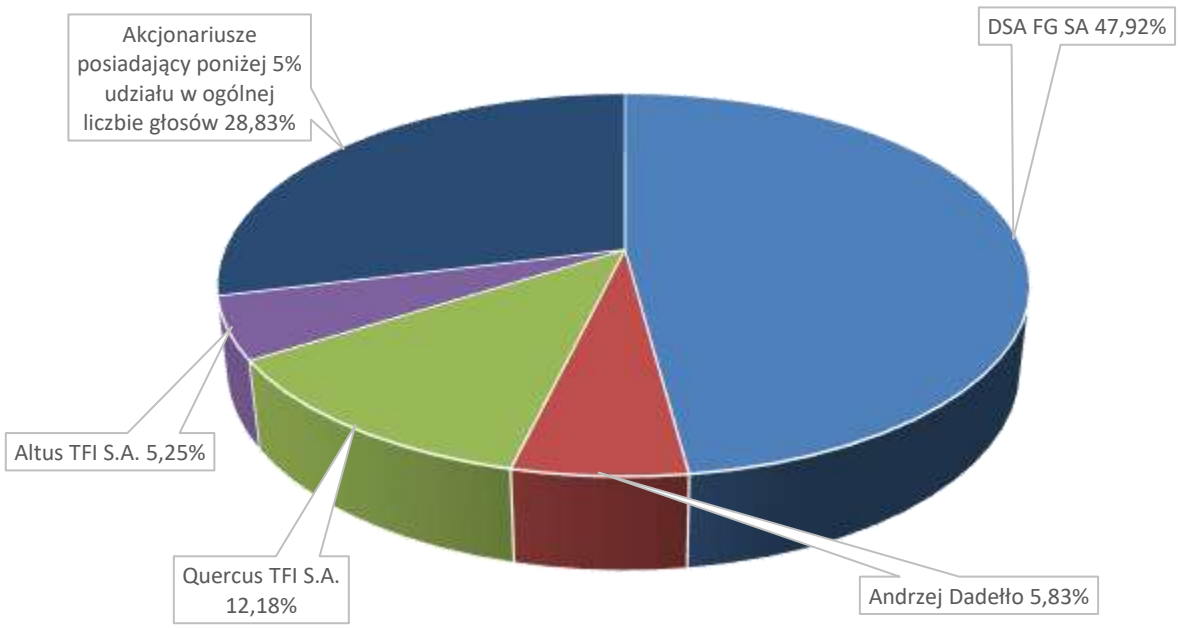

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2017 roku

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do dnia publikacji niniejszego Sprawozdania miały miejsce dalsze transakcje, które wpłynęły na strukturę akcjonariatu:

- Zbycie udziałów przez Quercus TFI S.A.
- Nabycie udziałów przez Copernicus Capital TFI S.A.

W związku z tym na dzień publikacji Sprawozdania struktura akcjonariatu wygląda następująco:

Struktura akcjonariatu na dzień publikacji niniejszego sprawozdania

Akcjonariusz	Liczba akcji (szt.)	Wartość akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym%	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Andrzej Dadełło (łącznie)	6 450 000	645 000,00	53,75%	6 450 000	53,75%

Andrzej Dadełło – bezpośrednio	700 000	70 000,00	5,83%	700 000	5,83%
DSA Financial Group SA	5 750 000	575 000,00	47,92%	5 750 000	47,92%
Altus TFI S.A.	629 596	62 959,60	5,25%	629 596	5,25%
Quercus TFI S.A.	1 452 633	145 263,30	12,11%	1 452 633	12,11%
Copernicus Capital TFI S.A.	671 654	67 165,40	5,60%	671 654	5,60%
Pozostali akcjonariusze	2 796 117	279 611,70	23,30%	2 796 117	23,30%

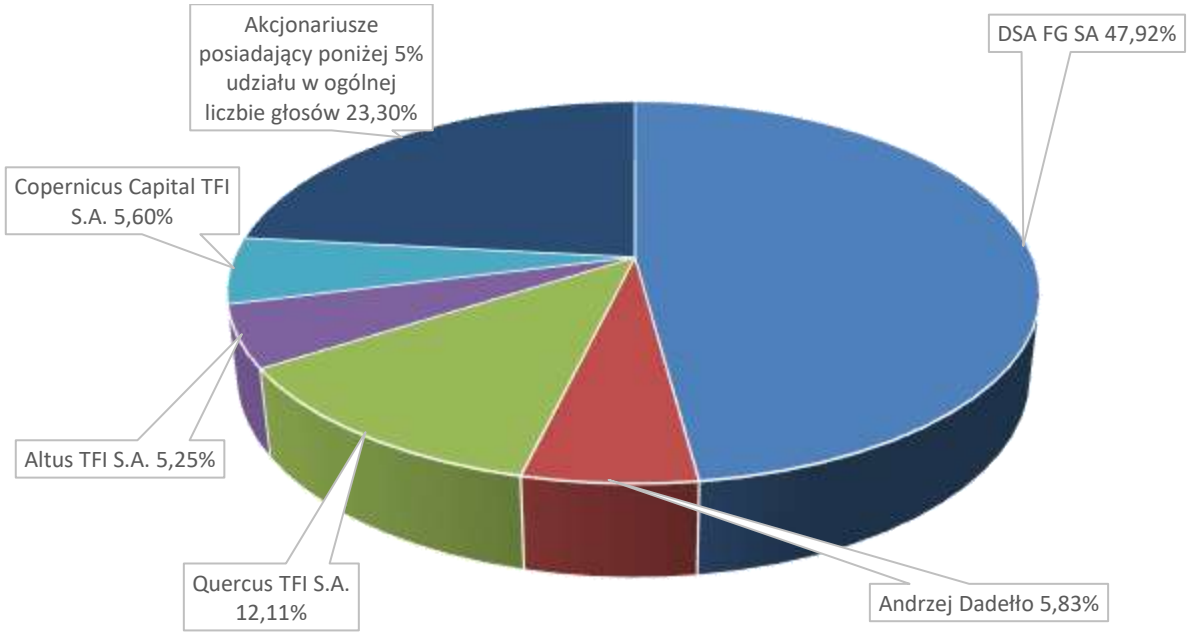

Struktura akcjonariatu na dzień publikacji sprawozdania

1.5.2. Zmiana stanu posiadania liczby akcji przez akcjonariuszy posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

	dzień publikacji ostatniego sprawozdania finansowego[1]	zwiększenie	zmniejszenie	Liczba akcji na dzień przekazania raportu
Andrzej Dadełło (łącznie)	**6 443 000**	**7 000**	**-**	**6 450 000**
Andrzej Dadełło – bezpośrednio	700 000	-	-	700 000
DSA Financial Group SA	5 743 000	7 000	-	5 750 000
Altus TFI S.A.	**629 596**	**-**	**-**	**629 596**
Quercus TFI S.A.	**1 461 223**	**-**	**8 590**	**1 452 633**
Copernicus Capital TFI S.A.	**-**	**-**	**-**	**671 654**

Źródło: Zawiadomienia w trybie Art. 69 Ustawy o ofercie i art. 19 MAR

1.5.3. Liczba akcji będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Osoby zarządzające lub nadzorujące	liczba akcji dzień publikacji ostatniego sprawozdania finansowego	zwiększenie	zmniejszenie	Liczba akcji na dzień przekazania raportu
ZARZĄD				
Bartłomiej Krupa	114 994	-	-	114 994
Agnieszka Czaplińska	-	-	-	-
Elżbieta Kupiec[1]	924	-	-	-
RADA NADZORCZA				
Andrzej Dadełło	700 000	-	-	700 000
Andrzej Łebek	-	-	-	-

Jerzy Krawczyk	-	-	-	-
Marek Stokłosa	-	-	-	-
Anna Ludwig	22 911	-	10 000	12 911
Joanna Wilczyńska	874	-	-	874

Źródło: Oświadczenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej

[1] Elżbieta Kupiec z dniem 9 lutego 2018 roku złożyła rezygnację z członkostwa w Zarządzie Spółki

1.6 Spółki powiązane i zależne

Na dzień 28.02.2018

Nazwa spółki	Siedziba	Dane rejestrowe	Przedmiot działalności	Kapitał podstawowy w zł	Udział procentowy w kapitale	Udział procentowy w prawach głosu
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	Rooseveltova 593/10, Brno, Czechy	DIC:CZ29193877	Usługi odszkodowawcze	829 800	100%	100%
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. [1]	Wyścigowa 56i, Wrocław, Polska	KRS 0000262469, NIP 899-25-79-696, REGON 020356170	Usługi prawnicze i odszkodowawcze	67 000	98% VOTUM S.A., 2% osoby fizyczne	98% VOTUM S.A., 2% osoby fizyczne
PCRF VOTUM S.A.	Golikówka 6, Kraków, Polska	KRS 0000290430, NIP 679-294-28-95, REGON 120501999	Usługi rehabilitacyjne, najem i obsługa nieruchomości	5 000 000	96% VOTUM S.A., 4% osoby fizyczne	96% VOTUM S.A., 4% osoby fizyczne
PCRF VOTUM S.A. sp.k. [1]	Golikówka 6, Kraków, Polska	KRS 0000443718, NIP 679-308-73-34, REGON 122736710	Usługi rehabilitacyjne	100 000	1% VOTUM S.A., 99% PCRF VOTUM S.A.	1% VOTUM S.A., 99% PCRF VOTUM S.A.
VOTUM Connect S.A.	Proma-Kolonia 58, Promna-Kolonia, Polska	KRS: 0000468212 NIP: 798-14-76-727 Regon: 146760982	Usługi marketingowe	100 000	90% VOTUM S.A., 10% osoby fizyczne	90% VOTUM S.A., 10% osoby fizyczne
KANCELARIA PRAWNA VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	Pl. Soborna 12a/24, Lwów, Ukraina	Nr Rejestru 38142410	Usługi odszkodowawcze	4 574,40	99% VOTUM S.A., 1% osoby fizyczne	99% VOTUM S.A., 1% osoby fizyczne
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	Os. Niepodległości 9 / 38, Słupca, Polska	KRS NIP 6671766643 REGON 360809688	Usługi marketingowe	83 300	88% VOTUM S.A., 12% osoby fizyczne	88% VOTUM S.A., 12% osoby fizyczne
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	ul.A. Wiśniowa 47, Wrocław Polska	KRS 0000565095 NIP 8992769617 REGON 61924010	Ekspertyzy specjalistyczne	50 000	85% VOTUM S.A., 15% osoby fizyczne	85% VOTUM S.A., 15% osoby fizyczne
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji Votum sp. z o.o.	Ul. Tugan-Baranowskiego 9, Lwów, Ukraina	Nr Rejestru 39955514	Usługi rehabilitacyjne	848,50	100% Medyczne Centrum Oświaty sp. z o.o.	100% Medyczne Centrum Oświaty sp. z o.o.
Łebek & Czyż Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych sp.k.[1]	Ul. Dmowskiego 22/12 58-300 Wałbrzych	KRS 0000637457 NIP 8862993807 REGON 365430261	Usługi prawnicze	50 000	98% Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k., 2% osoby fizyczne	98% Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k., 2% osoby fizyczne
Centrum Medycznej Oświaty s.p. z o.o.	Pl. Soborna 12a/24, Lwów, Ukraina	Nr Rejestru 39586330	Usługi szkoleniowe	62 296	55% VOTUM S.A. 45% Osoby fizyczne	55% VOTUM S.A. 45% Osoby fizyczne
AutoVotum S.A.	Ul. Wyścigowa 56i, Wrocław	KRS 0000273033 NIP 899259002 REGON 020447530	Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych	4 770 000	100% VOTUM S.A.	100% VOTUM S.A.

[1] udział w zyskach i stratach

1.7 Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej

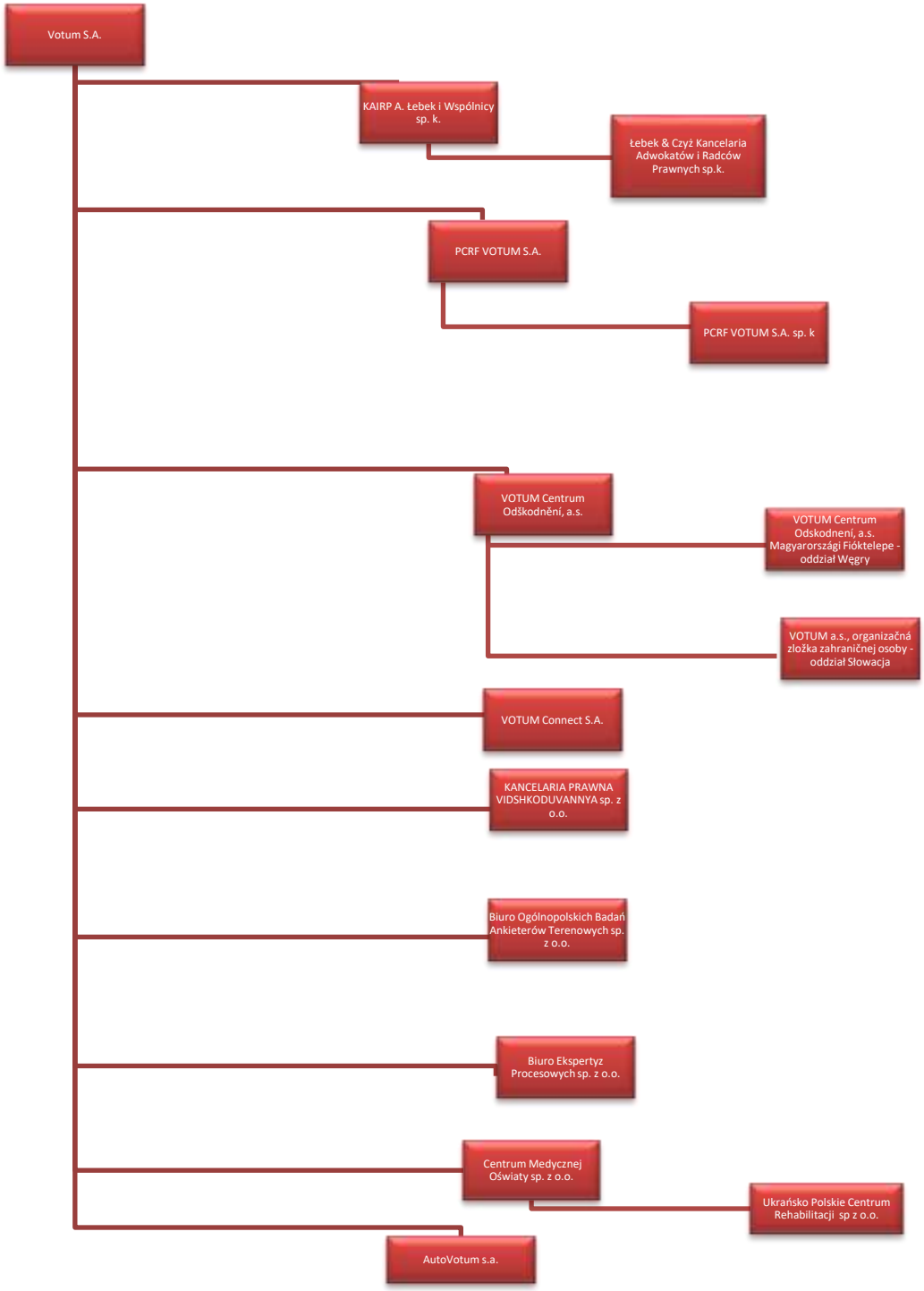

1.8 Oświadczenie Zarządu dotyczące podstawy prawnej sporządzenia Raportu

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (tj. Dz. U. z 2014 poz. 133, z późn. zm.), Zarząd Spółki oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (tj. Dz. U. z 2014 poz. 133, z późn. zm.). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku.

1.9 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejszy skonsolidowany raport kwartalny został zatwierdzony do publikacji przez Zarząd w dniu 28 lutego 2018 roku.

2 ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	01.01.2017-31.12.2017	01.10.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2016-31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	**93 960**	**25 962**	**98 417**	**27 467**
Przychody ze sprzedaży produktów	-	-	-	-
Przychody ze sprzedaży usług	93 960	25 962	98 417	27 467
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	-	-	-	-
Koszty działalności operacyjnej	**87 886**	**24 578**	**81 278**	**22 295**
Amortyzacja	2 411	598	2 133	525
Zużycie materiałów i energii	3 025	853	2 139	571
Usługi obce	48 287	13 471	46 249	13 211
Podatki i opłaty	5 298	1 376	3 843	1 214
Wynagrodzenia	23 263	6 796	21 678	5 392
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 211	1 160	3 732	938
Pozostałe	1 391	324	1 504	444
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-	-	-
Zysk (strata) ze sprzedaży	**6 074**	**1 384**	**17 139**	**5 172**
Pozostałe przychody operacyjne	**709**	**188**	**422**	**220**
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	163	11	67	21
Dotacje	47	12	47	12
Inne przychody operacyjne	499	165	308	187
Pozostałe koszty operacyjne	**1 481**	**889**	**1 495**	**855**
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	- 6	5	5
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-	340	340
Inne koszty operacyjne	1 481	895	1 150	510
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	**5 302**	**683**	**16 066**	**4 537**
Przychody finansowe	**470**	**113**	**333**	**89**
Dywidenda	-	-	-	-
Odsetki	208	52	187	42
Aktualizacja aktywów finansowych	108	40	75	27
Pozostałe	154	21	71	20
Koszty finansowe	**870**	**294**	**635**	**180**
Odsetki	762	276	580	154
Aktualizacja aktywów finansowych	98	35	14	14
Pozostałe	10	-17	41	12
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności	**15**	**-**	**29**	**-19**
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	***4 917***	***502***	***15 793***	***4 427***
Podatek dochodowy	1 199	323	3 087	979
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	**3 718**	**179**	**12 706**	**3 448**
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	**3 718**	**179**	**12 706**	**3 450**
Zysk (strata) przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	84	-1	56	-12
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	**3 634**	**180**	**12 650**	**3 460**
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł)	**0,30**	**0,02**	**1,05**	**0,28**
Podstawowy za okres obrotowy	0,30	0,02	1,05	0,28
Rozwodniony za okres obrotowy	-	-	-	-
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w zł)	**0,30**	**0,02**	**1,05**	**0,28**
Podstawowy za okres obrotowy	0,30	0,02	1,05	0,28
Rozwodniony za okres obrotowy	-	-	-	-
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej (w zł)	**-**	**-**	**-**	**-**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

…… ……
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Marcin Wenzel – Menedżer ds. sprawozdawczości
i audytu wewnętrznego Grupy Kapitałowej

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	01.01.2017-31.12.2017	01.10.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2016-31.12.2016
Zysk (strata) netto	**3 718**	**179**	**12 706**	**3 450**
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania	-	-	-	-
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów z tyt. zwiększenia udziałów w spółce zależnej	-	-	-	-
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych	-	-	-	-
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych	-	-	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	93	16	33	-12
Udział w dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych*	-	-	-	-
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-	-	-	-
Suma dochodów całkowitych	**3 811**	**195**	**12 739**	**3 438**
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów z tyt. zwiększenia udziałów w spółce zależnej	-	-	-	-
Zysk (strata) netto przyporządkowana udziałowcom niesprawującym kontroli	84	-1	56	-12
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	84	-1	56	-12
Suma dochodów całkowitych przypadająca na podmiot dominujący	**3 727**	**196**	**12 683**	**3 450**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

……
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

……
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Marcin Wenzel – Menedżer ds. sprawozdawczości
i audytu wewnętrznego Grupy Kapitałowej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe	**37 083**	**33 783**
Rzeczowe aktywa trwałe	28 497	26 520
Wartości niematerialne	683	804
Wartość firmy	3 731	3 495
Nieruchomości inwestycyjne	-	-
Inwestycje w jednostkach powiązanych wycenianych metodą praw własności	-	104
Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	2 798	1 504
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 125	1 249
Pozostałe aktywa trwałe	249	107
Aktywa obrotowe	**37 234**	**31 512**
Zapasy	16	12
Należności handlowe	16 496	11 550
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	390	1
Pozostałe należności	1 946	1 621
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	978	917
Rozliczenia międzyokresowe	11 606	6 155
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 802	11 256
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		
AKTYWA RAZEM	**74 317**	**65 295**

PASYWA	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny	**27 188**	**31 817**
Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej	**27 002**	**31 687**
Kapitał zakładowy	1 200	1 200
Należne wpłaty na kapitał zakładowy	-	-
Kapitały zapasowy	17 304	17 271
Pozostałe kapitały	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	413	320
Wypłacona zaliczka na poczet dywidendy	-	-
Niepodzielony wynik finansowy	4 451	246
Wynik finansowy bieżącego okresu	3 634	12 650
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	**186**	**130**
Zobowiązanie długoterminowe	**18 986**	**11 829**
Kredyty i pożyczki	15 180	9 636
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 460	908
Inne zobowiązania długoterminowe	-	2
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 225	1 123
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	65	114
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	56	46
Pozostałe rezerwy	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	**28 143**	**21 649**
Kredyty i pożyczki	5 296	1 614
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 580	867
Zobowiązania handlowe	14 819	12 171
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	530
Pozostałe zobowiązania	2 983	3 126
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	182	373
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	561	426
Pozostałe rezerwy	2 722	2 542
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	-
PASYWA RAZEM	**74 317**	**65 295**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.
Podpisy Członków Zarządu:

…….
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

…….
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Marcin Wenzel – Menedżer ds. sprawozdawczości
i audytu wewnętrznego Grupy Kapitałowej

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	Kapitały zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z przeliczenia	Niepodzielony wynik finansowy	Wypłacona zaliczka na poczet dywidendy w bieżącym okresie	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 01.01.2017 roku	**1 200**	**-**	**17 271**	**-**	**320**	**12 896**	**-**	**-**	**31 687**	**130**	**31 817**
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty z tyt. błędów podstawowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny po korektach	**1 200**	**-**	**17 271**	**-**	**320**	**12 896**	**-**	**-**	**31 687**	**130**	**31 817**
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wniesiony kapitał	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk(strata) z tyt. podwyższenia kapitału	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zysk (strata) z tyt. zwiększenia udziału w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	- 379	-	-	- 379	121	- 258
zysk (strata) z tyt. sprzedaży udziałów w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	-	7	-	-	7	-	7
Płatności w formie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku netto	-	-	33	-	-	- 8 073	-	-	- 8 040	-	- 8 040
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 149	- 149
Zysk netto/dochód całkowity	-	-	-	-	93	-	-	3 634	3 727	84	3 811
Kapitał własny na dzień 31.12.2017 roku	**1 200**	**-**	**17 304**	**-**	**413**	**4 451**	**-**	**3 634**	**27 002**	**186**	**27 188**

	Kapitał zakładowy	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	Kapitały zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z przeliczenia	Niepodzielony wynik finansowy	Wypłacona zaliczka na poczet dywidendy w bieżącym okresie	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 01.01.2016 roku	**1 200**	**-**	**13 726**	**-**	**287**	**13 151**	**- 3 840**	**-**	**24 524**	**166**	**24 690**
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty z tyt. błędów podstawowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny po korektach	**1 200**	**-**	**13 726**	**-**	**287**	**13 151**	**- 3 840**	**-**	**24 524**	**166**	**24 690**
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wniesiony kapitał	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk(strata) z tyt. podwyższenia kapitału	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zysk (strata) z tyt. zwiększenia udziału w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nabycie udziałów w podmiotach zależnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Płatności w formie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku netto	-	-	3 545	-	-	- 3 545	-	-	-	- 26	- 26
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	- 9 360	3 840	-	- 5 520	- 66	- 5 586
Zysk netto/dochód całkowity	-	-	-	-	33	-	-	12 650	12 683	56	12 739
Kapitał własny na dzień 31.12.2016 roku	**1 200**	**-**	**17 271**	**-**	**320**	**246**	**-**	**12 650**	**31 687**	**130**	**31 817**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.
Podpisy Członków Zarządu:

……
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

……
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Marcin Wenzel – Menedżer ds. sprawozdawczości
i audytu wewnętrznego Grupy Kapitałowej

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	**4 917**	**15 793**
Korekty razem	**-5 922**	**-938**
Amortyzacja	2 411	2 133
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	141	11
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	312	513
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-479	-153
Zmiana stanu rezerw	321	1 044
Zmiana stanu zapasów	-4	-12
Zmiana stanu należności	199	-4 243
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-3 029	1 477
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-5 794	-1 708
Inne korekty z działalności operacyjnej	-	-
Gotówka z działalności operacyjnej	**-1 005**	**14 855**
Podatek dochodowy (zapłacony) / zwrócony	-1 611	-2 639
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	**-2 616**	**12 216**
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA		
Wpływy	**1 418**	**794**
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	417	87
Zbycie inwestycji w nieruchomości	-	-
Zbycie aktywów finansowych	127	-
Otrzymane dywidendy	-	-
Inne wpływy inwestycyjne	700	707
Spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	174	-
Wydatki	**3 501**	**13 875**
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	984	11 806
Nabycie inwestycji w nieruchomości	-	-
Wydatki na aktywa finansowe	265	110
Inne wydatki inwestycyjne	2 252	1 959
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**-2 083**	**-13 081**

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA		
Wpływy	**12 920**	**13 531**
Wpływ netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
Kredyty i pożyczki	12 920	13 530
Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-
Inne wpływy finansowe	-	1
Wydatki	**13 677**	**12 662**
Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
Dywidendy i inne wpłaty na rzecz właścicieli	8 189	5 588
Inne, niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
Spłaty kredytów i pożyczek	3 559	5 528
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	1 327	964
Odsetki	602	582
Inne wydatki finansowe	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	**-757**	**869**
Przepływy pieniężne netto razem	**-5 456**	**4**
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	**-5 454**	**25**
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-2	-21
Środki pieniężne na początek okresu	11 276	11 266
Środki pieniężne na koniec okresu	5 820	11 270
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

…….
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

…….
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Marcin Wenzel – Menedżer ds. sprawozdawczości
i audytu wewnętrznego Grupy Kapitałowej

3 INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1 Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa" oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 31 grudnia 2017 roku.
Porównywalne dane finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2016 zostały przygotowane w oparciu o te same podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego.
Sporządzając śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostka stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku:

a) MSSF 9 „ Instrumenty finansowe" (z 12 listopada 2009 r. wraz z późniejszymi zmianami do MSSF 9 i MSSF 7 z 16 grudnia 2011r.) – obowiązującym w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018
Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:
- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.
Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument finansowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.
MSSF 9 wprowadzono nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących tj. model oczekiwanych strat kredytowych. Istotny jest także wprowadzony przez MSSF 9 wymóg ujawniania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

b) MSSF 15 Przychody z umów z klientami – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy należy rozpoznawać przychody, jak również wymaga od podmiotów stosujących MSSF istotnych ujawnień. Standard wprowadza jednolity modelu pięciu kroków, oparty na zasadach, który ma być stosowany dla wszystkich umów z klientami przy rozpoznawaniu przychodu.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

a) MSSF 14: Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonych – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku

Standard ten został opublikowany w ramach większego projektu Działalność o regulowanych cenach, poświęconego porównywalności sprawozdań finansowych jednostek działających w obszarach, w których ceny podlegają regulacji przez

określone organy regulacyjne bądź nadzorcze (w zależności od jurysdykcji do takich obszarów należą często dystrybucja energii elektrycznej i ciepła, sprzedaż energii i gazu, usługi telekomunikacyjne itp.).
MSSF 14 nie odnosi się w szerszym zakresie do zasad rachunkowości dla działalności o regulowanych cenach, a jedynie określa zasady wykazywania pozycji stanowiących przychody bądź koszty kwalifikujące do ujęcia ich w wyniku obowiązujących przepisów w zakresie regulacji cen, a które w świetle innych MSSF nie spełniają warunków ujęcia jako składniki aktywów lub zobowiązania.
Zastosowanie MSSF 14 jest dozwolone wtedy, gdy jednostka prowadzi działalność objętą regulacjami cen i w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z wcześniej stosowanymi zasadami rachunkowości ujmowała kwoty kwalifikujące się do uznania za „salda pozycji odroczonych".
Zgodnie z opublikowanym MSSF 14 takie pozycje powinny natomiast podlegać prezentacji w odrębnej pozycji sprawozdania z pozycji finansowej (bilansu) odpowiednio w aktywach oraz w pasywach. Pozycje te nie podlegają podziałowi na obrotowe i trwałe i nie są określane mianem aktywów czy zobowiązań. Dlatego „pozycje odroczone" wykazywane w ramach aktywów są określane jako „salda debetowe pozycji odroczonych", natomiast te, które są wykazywane w ramach pasywów – jako „salda kredytowe pozycji odroczonych".
W sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów jednostki powinny wykazywać zmiany netto w „pozycjach odroczonych" odpowiednio w sekcji pozostałych dochodów całkowitych oraz w sekcji zysków lub strat (lub w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat).
Standard ten, jako standard przejściowy, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, nie będzie podlegał procesowi przyjęcia.

b) MSSF 16 Leasing – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019

MSSF 16 zastępuje obowiązujące dotychczas rozwiązania w zakresie leasingu obejmujące MSR 17, KIMSF 4, SKI 15 i SKI 27. MSSF wprowadza jeden model ujmowania leasingu u leasingobiorcy wymagający ujęcia aktywa i zobowiązania, chyba że okres leasingu wynosi 12 miesięcy i mniej lub składnik aktywów ma niską wartość. Podejście od strony leasingodawcy pozostaje zasadniczo niezmienione w stosunku do rozwiązań z MSR 17 - nadal wymagana jest klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego.

c) MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2021 roku

MSSF 17 zastępuje MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe. MSSF 17 wprowadza jednolite zasady ujmowania i wyceny umów ubezpieczenia i reasekuracji według ich wartości bieżącej. MSSF 17 wymaga, aby umowy ubezpieczenia były ujmowane w oparciu o bieżące szacunki i założenia, które odzwierciedlają oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne oraz niepewności z nimi związane. Przychody z tytułu umowy ubezpieczenia (umowna marża) są rozpoznawane wraz ze świadczeniem usługi objętej umową ubezpieczenia przez okres objęty ubezpieczeniem.
Zmiany w szacunkach dotyczących przyszłych przepływów pomiędzy datami bilansowymi ujmowane są w sprawozdaniu z wyniku lub jako korekta oczekiwanej marży umownej w zależności od charakteru zmiany oraz przyczyny je wystąpienia. Jednostka ma wybór w jaki sposób rozpoznawać niektóre zmiany w stopie dyskontowej: w sprawozdaniu z wyniku lub w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za dany okres.
Wcześniejsze zastosowanie MSSF 17 jest możliwe pod warunkiem wdrożenia MSSF 9 oraz MSSF 15.

d) Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem – odroczenie stosowania na czas nieokreślony

Zmiany dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego, czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

e) Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy: Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty- obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Celem proponowanych zmian jest doprecyzowanie, że niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych wycenianych w wartości godziwej, a dla celów podatkowych według ceny nabycia, mogą powodować powstanie ujemnych różnic przejściowych.
Proponowane poprawki będą również stanowić, że wartość bilansowa danego składnika aktywów nie ogranicza szacunków wartości przyszłych dochodów do opodatkowania. Ponadto, w przypadku porównania ujemnych różnic przejściowych do przyszłych dochodów do opodatkowania, przyszłe dochody do opodatkowania nie będą obejmować odliczeń podatkowych wynikających z odwrócenia tych ujemnych różnic przejściowych.

f) Zmiany do MSR 7 Rachunek przepływów pieniężnych: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji- obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Zmiana ma na celu podniesienie jakości informacji dotyczących działalności finansowej i płynności jednostki sprawozdawczej przekazywanych użytkownikom sprawozdań finansowych. Wprowadza się wymóg:
(i) uzgadniania sald otwarcia i zamknięcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji, generujących przepływy pieniężne, które kwalifikują się jako działalność finansowa, z wyjątkiem pozycji kapitału własnego;
(ii) ujawniania informacji dotyczących kwestii ułatwiających analizę płynności jednostki, takich jak ograniczenia stosowane przy podejmowaniu decyzji dotyczących wykorzystania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

g) Wyjaśnienia dotyczące MSSF 15 Przychody z umów z klientami - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób:
(i) dokonać identyfikacji zobowiązania do realizacji świadczeń,
(ii) ustalić czy w danej umowie jednostka działa jako zleceniodawca lub agent,
(iii) ustalić sposób rozpoznawania przychodów z tytułu udzielonych licencji (jednorazowo lub rozliczać w czasie)

Zmiany te wprowadzają 2 dodatkowe zwolnienia mające na celu obniżenie kosztów i zawiłości dla jednostek przy wdrażaniu standardu.
h) Zmiany dotyczące MSSF 2 Płatności oparte na akcjach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób ujmować niektóre typy płatności w formie akcji. Zmiany te wprowadzają wymogi dotyczące ujmowania:
(i) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych, zawierających warunek osiągnięcia przez jednostkę określonych wyników gospodarczych,
(ii) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych po potrąceniu podatku,
(iii) zmian transakcji płatności na bazie akcji z rozliczanych w środkach pieniężnych na rozliczane w instrumentach kapitałowych.

i) Zmiany dotyczące MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

Zmiany mają na celu usunięcie z rachunków zysków i strat jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe, przypadków niedopasowania księgowego. Zgodnie z tymi zmianami dopuszczalne są następujące rozwiązania:

- stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z rozpoznawaniem w całkowitych dochodach a nie rachunku zysków i strat, zmian wynikających z zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe zamiast MSR 39 Instrumenty finansowe dla wszystkich jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe (tzn. „overlay approach"),
- tymczasowego (do 2021 roku) wyłączenia ze stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe dla jednostek, których działalność jest głównie związana z działalnością ubezpieczeniową i stosowania w tym okresie MSR 39 Instrumenty finansowe (tzn. „deferral approach").

j) KIMSF nr 22 Transakcje w walucie obcej - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Interpretacja wyjaśnia ujęcie księgowe transakcji uwzględniających otrzymanie lub zapłatę zaliczki w walucie obcej. Interpretacja dotyczy transakcji w walucie obcej, wówczas, gdy jednostka ujmuje niepieniężne aktywo lub zobowiązanie wynikające z otrzymania lub zapłaty zaliczki w walucie obcej, zanim jednostka ujmuje odnośne aktywo, koszt lub przychód.
k) Zmiany dotyczące MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Zmiany mają na celu doprecyzowanie zasady przeniesienia aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana dotyczy paragrafu 57, w którym stwierdzono, że przeniesienie aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych następuje wyłącznie wówczas, gdy występują dowody na zmianę sposobu ich użytkowania. Lista sytuacji zawarta w paragrafach 57(a)-(d) została określona jako lista otwarta podczas, gdy aktualna lista jest listą zamkniętą.
l) Poprawki do MSSF (2014-2016) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku/po 1 stycznia 2018 roku
• Zmiana MSR 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy

Poprawka dotyczy eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w par. E3-E7 MSSF 1, ponieważ dotyczyły one minionych okresów sprawozdawczych i spełniły już swoje zadanie. Zwolnienia te umożliwiały jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy skorzystanie z tych samych ujawnień, jakie przysługiwały jednostkom stosującym je od dawna w odniesieniu do:

i. Ujawniania pewnych danych porównawczych dotyczących instrumentów finansowych, wymaganych wskutek wprowadzenia poprawek do MSSF 7
ii. Przedstawienie danych porównawczych do ujawnień wymaganych do MSR 19, dotyczących wrażliwości zobowiązań z tytułu zdefiniowanych świadczeń na założenia aktuarialne
iii. Retrospektywnego zastosowania wymogów dotyczących jednostek inwestycyjnych, zawartych w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27.

• Zmiana MSSF 12 Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach

Poprawka precyzuje zakres MSSF 12 wskazując, że wymogi ujawniania informacji zawarte w tym standardzie, z wyjątkiem wymogów par. B10-B16, dotyczą udziałów klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, przeznaczone do podziału między właścicieli lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5. Poprawka powstała w związku z niejasnościami dotyczącymi wzajemnego oddziaływania wymogów ujawniania informacji zawartych w MSSF 5 i MSSF 12.
• Zmiany MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

W poprawce doprecyzowano, że decyzja dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy (a nie metoda praw własności), którą mogą podjąć organizacje typu venture capital lub inne kwalifikujące się jednostki (np. fundusze wzajemne, fundusze powiernicze) podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia. Poprawka dotyczy także możliwości wyboru metody wyceny jednostki inwestycyjnej, będącej podmiotem stowarzyszonym lub wspólnym przedsięwzięciem jednostki niebędącej jednostka inwestycyjną – może ona zachować wycenę w wartości godziwej wykorzystywana przez ten podmiot, stosując jednocześnie metodę praw własności.
m) KIMSF 23 Niepewność interpretacji dotyczących podatku dochodowego - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

Interpretacja wyjaśnia jak odzwierciedlić w sprawozdaniu finansowym niepewność związaną z ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja dotyczy sytuacji gdy ujęcie danej transakcji lub okoliczności w prawie podatkowym jest niejasne lub sytuacji gdy jednostka nie jest pewna czy organy podatkowe zaakceptują podejście jednostki lub jej interpretację prawa podatkowego.

Według Grupy zastosowanie wymienionych powyżej standardów, interpretacji i zmian do standardów - poza MSSF 15 - nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe na koniec okresu sprawozdawczego.
Grupa szacuje, że MSSF 15 może mieć wpływ na aktywowanie bezpośrednich identyfikowalnych kosztów związanych z obsługą procesów sądowych spraw prowadzonych przez Grupę oraz osiąganych w wyniku tych procesów przychodów.
Obecnie Grupa analizuje zmiany, które wprowadza MSSF 15 w zakresie identyfikacji przychodów i kosztów działalności operacyjnej - wg obecnych, wstępnych szacunków wysokość aktywowanych kosztów opłat sądowych wyniosłaby 2,6 mln zł., natomiast w obszarze przychodów Grupa zidentyfikowałaby przychody w kwocie wyższej o 3,6 mln zł.

3.2 Podstawa sporządzenia skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dane w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich (PLN), które są walutą funkcjonalną i prezentacji Spółki, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem kapitałów własnych, które zostały przeszacowane zgodnie z MSR 29 oraz za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej: instrumentów pochodnych, instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej z odniesieniem wpływu na wynik finansowy.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za 2016 r. obejmującym noty, za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku sporządzonym według MSSF zatwierdzonych przez UE.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie podlegało badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Ostatnie skonsolidowane sprawozdanie finansowe, które podlegało badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta to skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2016 rok.

3.3 Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółki Grupy.

3.4 Zasady konsolidacji

a) Jednostki zależne
Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.
Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.
Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione tam, gdzie było to konieczne dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Udziały mniejszości oraz transakcje z udziałowcami mniejszościowymi
Udziały mniejszości obejmują nienależące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Kapitały mniejszości ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej przypadających na dzień nabycia akcjonariuszom spoza Grupy Kapitałowej. Wartość tę zmniejsza/zwiększa się o przypadające na kapitał mniejszości zwiększenia/zmniejszenia, z tym, że straty mogą być przyporządkowane kapitałowi mniejszości tylko do wysokości kwot gwarantujących ich pokrycie przez mniejszość. Nadwyżka strat podlega rozliczeniu z kapitałem własnym Grupy Kapitałowej. Grupa zastosowała zasadę traktowania transakcji z udziałowcami mniejszościowymi jako transakcje z podmiotami trzecimi niepowiązanymi z Grupą.

c) Jednostki stowarzyszone
Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są rozliczane metodą praw własności, a ujęcie początkowe następuje według kosztu.
Udział Grupy w wyniku finansowym jednostki stowarzyszonej od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji.

d) Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym
Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

Wyszczególnienie	Udział VOTUM S.A. w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2017	31.12.2016
VOTUM S.A.	**Jednostka dominująca**	
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. [1]	98%	98%
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	100%	100%
PCRF VOTUM S.A.	96%	96%
PCRF VOTUM S.A. sp.k. [1 i 2]	1%	1%

VOTUM Connect S.A.	90%	60%
KANCELARIA VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	99%	90%
Protecta sp. z o.o.	-	36%
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	88%	88%
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	85%	85%
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.[1,2,]	-	75%
Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o.	55%	-
AutoVotum S.A.	100%	-
Łebek & Czyż Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych sp.k. [1 i 2]	98%	98%

[1] udział w zyskach i stratach
[2] spółki zależne pośrednio

Wyszczególnienie	Udział PCRF VOTUM S.A. w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2017	31.12.2016
PCRF VOTUM S.A.	**Jednostka dominująca**	
PCRF VOTUM S.A. sp.k. [1]	99%	99%
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o. [2]	-	75%

[1] udział w zyskach i stratach
[2] spółki zależne pośrednio

Wyszczególnienie	Udział Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2017	31.12.2016
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	**Jednostka dominująca**	
Łebek & Czyż Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych sp.k. [1]	98%	98%

[1] udział w zyskach i stratach

Wyszczególnienie	Udział MEDCZNE CENTRUM OŚWIATY sp. z o.o. w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2017	31.12.2016
CENTRUM MEDYCZNEJ OŚWIATY sp. z o.o.	**Jednostka dominująca**	
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.	100%	-

Wyszczególnienie	Metoda konsolidacji	
	31.12.2017	31.12.2016
VOTUM S.A.	**Jednostka dominująca**	
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	metoda pełna	metoda pełna
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	metoda pełna	metoda pełna
PCRF VOTUM S.A.	metoda pełna	metoda pełna
PCRF VOTUM S.A. sp.k.	metoda pełna	metoda pełna
VOTUM Connect S.A.	metoda pełna	metoda pełna
KANCELARIA VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	metoda pełna	metoda pełna
Protecta sp. z o.o.	-	metoda praw własności

Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	metoda pełna	metoda pełna
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	metoda pełna	metoda pełna
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.	metoda pełna	metoda pełna
Łebek & Czyż Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych sp.k.	metoda pełna	metoda pełna
AutoVotum S.A.	metoda pełna	-
Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o.	metoda pełna	-

e) Spółki nie objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

W Grupie Kapitałowej wszystkie spółki podlegają konsolidacji na dzień bilansowy.

3.5 Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2017 roku.

3.6 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

W prezentowanym okresie sprawozdawczym nie dokonywano zmian w polityce rachunkowości.

3.7 Informacje dotyczące sezonowości działalności lub cykliczności działalności

Przychody spółek z Grupy Kapitałowej nie podlegają sezonowości sprzedaży.

3.8 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji
Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna"). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.
b) Transakcje i salda
Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

3.9 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSR 34 wymaga dokonania przez Zarząd jednostki dominującej określonych szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Większość szacunków oparta jest na analizach i jak najlepszej wiedzy Zarządu jednostki dominującej. Jakkolwiek przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych. Oceny dokonywane przez Zarząd jednostki dominującej przy zastosowaniu MSR 34, które mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także szacunki obciążone znaczącym ryzykiem zmian w przyszłych latach zostały przedstawione w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Profesjonalny osąd
W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych
Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.
Spółka nie rozpoznała umów, w których występowałaby jako leasingodawca.

Niepewność szacunków
Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość firmy
Grupa zgodnie z MSR 36.10.b przynajmniej raz w roku wykonuje test na utratę wartości firmy. Wymaga to oszacowania „wartości odzyskiwalnej" ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których alokowana jest wartość firmy. Wartość odzyskiwalna określana jest

poprzez oszacowanie wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopę procentową szacuje się metodą WACC (średnioważonego kosztu kapitału). Na różnicę pomiędzy wartością odzyskiwalną a wartością firmy, w przypadku gdy wartość firmy będzie wyższa od wartości odzyskiwalnej dokonuje się odpisu aktualizującego.

Utrata wartości aktywów
Grupa na bieżąco kontroluje przydatność aktywów trwałych dla prowadzenia działalności. W przypadku gdy zaistnieją przesłanki do utraty wartości przez środek trwały, przeprowadza się test na utratę wartości środków trwałych.

Wycena rezerw
Rezerwy zostały oszacowane przez zarządy poszczególnych spółek na podstawie posiadanych informacji kadrowych i finansowo-księgowych. Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczane są na koniec roku obrotowego na podstawie faktycznej liczby dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększonej o liczbę dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich. Otrzymana w ten sposób liczba dni w poszczególnych grupach zawodowych mnożona jest przez średnią stawkę dzienną dla danej grupy zawodowej pracowników w oparciu o średnie wynagrodzenie przyjęte do ustalenia wynagrodzenia za czas urlopu.
Rezerwy na niewykorzystane urlopy wyliczane są na koniec każdego kwartału, tzn. korekta rezerw o faktycznie poniesione koszty urlopów wykorzystanych dokonywana jest bieżąco na koniec każdego kwartału. Rezerwę na niewykorzystane urlopy Spółka prezentuje w sprawozdaniu finansowym w pozycji rezerw krótkoterminowych.
Kwotę rezerwy do odniesienia w koszty na koniec każdego przyjętego okresu rozliczeniowego ustala się poprzez podzielenie oszacowanej na dany moment kwoty rezerwy, pomniejszonej o rezerwy, jakie obciążyły koszt w poprzednich okresach rozliczeniowych przez liczbę okresów rozliczeniowych w roku pomniejszoną o liczbę okresów obciążonych dotychczas rezerwą.
Spółki na każdy dzień bilansowy szacuje wartość rezerwy na odprawy emerytalne, nie ujmuje jej jednak w rachunku zysków i strat do momentu przekroczenia progu wartości ustalonej jako istotna.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego
Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych
Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Ujmowanie przychodów
Grupa nie posiada struktury sprzedażowej usług, w której musiałaby stosować metodę procentowego zaawansowania prac przy ujmowaniu przychodów.
Przychody ze sprzedaży usług odszkodowawczych oraz prawnych ujmowane są w dacie prawomocnego wyroku lub decyzji określającej wysokość przyznanego odszkodowania.
Przychody ze sprzedaży usługi, jaką stanowią turnusy rehabilitacyjne, ujmowane są proporcjonalnie w czasie trwania turnusu.

Ujmowanie kosztów
Grupa ujmuje koszty memoriałowo - adekwatnie do przychodów.

Stawki amortyzacyjne
Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Dotyczy to zarówno własnych środków trwałych, jak i będących przedmiotem leasingu.

3.10 Opis pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto oraz przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

W okresie od 01.01.2017r. do 31.12.2017 nie wystąpiły nietypowe pozycje gospodarcze, które miałyby znaczący wpływ na pozycje aktywów, pasywów, kapitału wyniku netto oraz przepływów środków pieniężnych.

3.11 Opis korekty błędów poprzednich okresów

W bieżącym okresie w Grupie Kapitałowej ani w jednostce dominującej nie dokonywano korekt błędów poprzednich okresów.

Zmiany rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) oraz odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości – za okres 01.01.2017 - 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2017	1 479	23 862	3 978	4 244	2 095	47	35 705
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	595	3 549	105	5	4 254
- nabycia środków trwałych	-	-	440	107	79	5	631
- połączenia jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-	-	-
- zawartych umów leasingu	-	-	136	3 442	-	-	3 578
- inne	-	-	19	-	26	-	45
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	732	1 116	120	47	2 015
- zbycia	-	-	8	1 116	5	-	1 129
- likwidacji	-	-	724	-	115	-	839
- inne	-	-	-	-	-	47	47
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017 roku	1 479	23 862	3 841	6 677	2 080	5	37 944
Umorzenie na dzień 01.01.2017 roku	-	2 142	3 201	1 992	1 882	-	9 217
Zwiększenia, z tytułu:	-	304	569	912	257	-	2 042
- amortyzacji	-	304	550	912	257	-	2 023
- inne	-	-	19	-	-	-	19
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	728	974	110	-	1 812
- likwidacji	-	-	721	-	106	-	827
- sprzedaży	-	-	7	971	4	-	982
- inne	-	-	-	3	-	-	3
Umorzenie na dzień 31.12.2017 roku	-	2 446	3 042	1 930	2 029	-	9 447
Odpisy aktualizujące na 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdania spółek zagranicznych	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	1 479	21 416	799	4 747	51	5	28 497

Wartość umorzenia rzeczowych aktywów trwałych

Środki trwałe	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Grunty	1 479	-	1 479	1479	-	1479
Budynki i budowle	23 862	2 446	21 416	23 862	2142	21 720
Maszyny i urządzenia	3 841	3 042	799	3 978	3201	777
Środki transportu	6 677	1 930	4 747	4 244	1942	2 302
Pozostałe środki trwałe	2 080	2 029	51	2 095	1900	195
środki trwałe w budowie	5	-	5	47	-	47
Razem	37 944	9 447	28 497	35 705	9 185	26 520

Środki trwałe w budowie
Obecnie w Grupie Kapitałowej nie występują środki trwałe w budowie.

Istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych
W okresie sprawozdawczym w Grupie Kapitałowej oprócz nabyć środków transportu związanymi z rozwojem spółki zależnej AutoVotum S.A. w zakresie wynajmu samochodów na kwotę 2,9 mln zł, nie dokonywano istotnych transakcji nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2017 – 31.12.2017r.

	Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-	
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	-	-	
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-	
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-	
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	-	-	-	
Wartość odpisów aktualizujących 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-	

Poczynione nakłady inwestycyjne rzeczowych aktywów trwałych

Stan na 01.01.2017	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	Stan na 31.12.2017
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
47	5	-	-	47	-	-	5

Kwoty zobowiązań poczynionych na rzecz dokonanych zakupów rzeczowych aktywów trwałych

W okresie sprawozdawczym w Grupie Kapitałowej nie poczyniono istotnych zobowiązań w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych.

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) oraz odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości – za okres 01.01.2017-31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych (1)	Znaki towarowe (2)	Patenty i licencje (2)	Oprogramowanie komputerowe (2)	Inne (2)	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2017	-	-	33	2 295	-	-	2 328
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	7	265	6	-	278
- nabycia	-	-	7	265	-	-	272
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	6	-	6
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	5	-	-	5
- zbycia	-	-	-	5	-	-	5
- likwidacji	-	-	-	-	-	-	-
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017 roku	-	-	40	2 555	6	-	2 601
Umorzenie na dzień 01.01.2017 roku	-	-	22	1 503	-	-	1 525
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	17	371	6	-	394
- amortyzacji	-	-	17	371	-	-	388
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	6	-	6
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	5	-	-	5
- likwidacji	-	-	-	5	-	-	5
- sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Umorzenie na dzień 31.12.2017 roku	-	-	39	1 869	6	-	1 914
Odpisy aktualizujące na 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
- różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	- 4	-	-	- 4
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	-	-	1	682	-	-	683

[1] Wytworzone we własnym zakresie, [2] Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2017 – 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych (1)	Znaki towarowe (2)	Patenty i licencje (2)	Oprogramowanie komputerowe (2)	Inne (2)	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	-	-
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tyt. utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	-	-	-
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-

[1] Wytworzone we własnym zakresie, 2 Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Główną pozycją w oprogramowaniu komputerowym stanowi zintegrowany system Pyton Case Expert. System ten obsługuje w Grupie obszary działalności: CMS[1] i CRM[2].

Kwoty zobowiązań poczynionych na rzecz dokonanych zakupów wartości niematerialnych
Nie dotyczy.

[1] System zarządzania treścią CMS (ang. Content Management System) jest to aplikacja internetowa pozwalająca na łatwe utworzenie serwisu WWW oraz jego późniejszą aktualizację i rozbudowę przez redakcyjny personel nietechniczny.
[2] Zarządzanie relacjami z klientami CRM (ang. Customer Relationship Management)

Zmiany szacunkowe wartości firmy

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp.k.	3 495	3 495
A&S Studio Paweł Adamkiewicz	-	-
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	-	-
Biuro Ogólnopolskich Badania Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	-	-
Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o.	236	-
Wartość firmy (netto)	**3 731**	**3 495**

Zmiany stanu wartości firmy z konsolidacji

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	**3 894**	**3 894**
Zwiększenia, z tytułu:	**236**	**-**
Zwiększenie stanu z tytułu przejęcia jednostki	236	-
Zwiększenia stanu z tytułu korekt wynikających z późniejszego ujęcia	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-
Inne zmiany wartości bilansowej	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	**-**	**-**
Zmniejszenie stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej	-	-
Zmniejszenie stanu z tytułu korekt wynikających z późniejszego ujęcia	-	-
Zmniejszenia stanu z tytułu spadku udziału wskutek rozwodnienia	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-
Inne zmiany wartości bilansowej	-	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	**4 130**	**3 894**
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	**399**	**379**
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w trakcie okresu	**-**	**20**
Pozostałe zmiany	**-**	**-**
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	**399**	**399**
Wartość firmy (netto)	**3 731**	**3 495**

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2017r.
Grupa Kapitałowa nie posiada inwestycji w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją.

Zmiana wartości szacunkowych zapasów

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	-	-
Półprodukty i produkty w toku	40	35
Produkty gotowe	-	-
Towary	-	-
Zapasy brutto	**40**	**35**
Odpis aktualizujący stan zapasów	24	23
Zapasy netto	**16**	**12**

Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy.

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkty w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 31.12.2016 roku	-	23	-	-	-
Zwiększenia w tym:	-	1	-	-	-
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi	-	1	-	-	-
- przemieszczenia	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-
Zmniejszenia w tym:	-	-	-	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi	-	-	-	-	-
- wykorzystanie odpisów	-	-	-	-	-
- przemieszczenia	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2017 roku	-	24	-	-	-

Odpis aktualizujący stan zapasów dotyczy projektu związanego z sieciami przesyłowymi. W związku z pojawiającymi się negatywnymi wyrokami sądowymi w prowadzonych sprawach Grupa podjęła decyzję o dokonaniu odpisu aktualizującego na tym projekcie. Na koszty odniesiono całość aktywowanych wydatków w tym projekcie.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących

Zmiana stanu odpisów aktualizujących	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych na początek okresu	**1 739**	**1 448**
Zwiększenia, w tym:	**109**	**523**
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	109	523
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	**1 154**	**232**
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	1 070	210
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	84	22
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych na koniec okresu	**694**	**1 739**
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych na początek okresu	**29**	**43**
Zwiększenia, w tym:	169	**15**
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	169	15
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	**160**	**29**

- wykorzystanie odpisów aktualizujących	160	29
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	-
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych na koniec okresu	**38**	**29**
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych na początek okresu	**-**	**-**
Zwiększenia, w tym:	-	-
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	-	-
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	-	-
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	-
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych na koniec okresu	**-**	**-**
Stan odpisów aktualizujących na koniec okresu	**732**	**1 768**

Zmiana wartości szacunkowych należności

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe	**16 496**	**11 550**
- od jednostek powiązanych nie objętych konsolidacją	1062	94
- od pozostałych jednostek	15 434	11 456
Odpisy aktualizujące (wartość dodatnia)	694	1739
Należności handlowe brutto	**17 190**	**13 289**

Zmiana stanu odpisów aktualizujących	Należności handlowe	Pozostałe należności i pożyczki
Jednostki powiązane niekonsolidowane		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na 01.01.2017 r.	-	-
Zwiększenia, w tym:	-	-
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	-	-
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	-	-
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	-
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na 31.12.2017 r.	-	-
Jednostki pozostałe		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na 01.01.2017 r.	**1 739**	**29**
Zwiększenia, w tym:	***109***	***169***
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	109	169
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	***1 154***	***160***
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	1 070	160

- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	84	-
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na 31.12.2017 r.	**694**	**38**
Stan odpisów aktualizujących wartość należności powiązanych i pozostałych na 31.12.2017r.	**694**	**38**

Odroczony podatek dochodowy

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2017
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	37	24	-	15	46
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	9	16	-	2	23
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	354	585	444	-	495
Ujemne różnice kursowe	-	15	-	-	15
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	696	587	720	-	563
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	925	1 130	561	382	1 112
Odpis aktualizujący wartość opcji	108	-	-	108	-
Odpisy aktualizujące zapasy	23	1	4	-	20
Odpisy aktualizujące należności	1 672	112	1 073	-	711
rezerwy na zobowiązania handlowe	2 387	19 522	18 155	1 143	2 611
Pozostałe rezerwy	364	105	93	50	326
Suma ujemnych różnic przejściowych	**6 575**	**22 097**	**21 050**	**1 700**	**5 922**
stawka podatkowa	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	**1 249**	**4 199**	**4 000**	**323**	**1 125**

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2017
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	1 431	830	19	706	1 536
Inne wydatki rozliczane w bieżącym roku	-	-	-	-	-
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej	-	-	-	-	-
Dodatnie różnice kursowe	11	15	-	11	15
odsetki od udzielonych pożyczek wycena bilansowa	73	910	-	903	80
różnica w amortyzacji leasingów	651	652	19	548	736
Przychody na przełomie okresu	3 745	4 073	3 739	-	4 079
Suma dodatnich różnic przejściowych	**5 911**	**6 480**	**3 777**	**2 168**	**6 446**
stawka podatkowa	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	**1 123**	**1 232**	**718**	**412**	**1 225**

Wyszczególnienie	31.12.2016	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2017
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	1 249	4 199	4 000	323	1 125
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	1 123	1 232	718	412	1 225
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	-	-	-	-	-
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	**126**	**2 967**	**3 282**	**- 89**	**- 100**

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	56	46
Rezerwy na nagrody, premie	20	26
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	541	400
Rezerwy na pozostałe świadczenia	-	-
pozostałe	-	-
Razem, w tym:	**617**	**472**
- długoterminowe	56	46
- krótkoterminowe	561	426

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody, premie	Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	Rezerwy na pozostałe świadczenia	pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2017	**46**	**26**	**400**	**-**	**-**	472
Utworzenie rezerwy	27	21	610	-	-	658
Koszty wypłaconych świadczeń	-	5	272	-	-	277
Rozwiązanie rezerwy	17	22	197	-	-	236
Stan na 31.12.2017, w tym	**56**	**20**	**541**	**-**	**-**	617
- długoterminowe	56	-	-	-	-	56
- krótkoterminowe	-	20	541	-	-	561

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe
Grupa oszacowała kwoty odpraw emerytalnych.

Rezerwy na nagrody, premie
Grupa oszacowała rezerwy na nagrody i premie na podstawie planów premiowych.

Rezerwy na urlopy wypoczynkowe
Grupa oszacowała rezerwę na urlopy wypoczynkowe, uwzględniając liczbę dni niewykorzystanych urlopów.

Rezerwy pozostałe
Tworzone są na inne niż wymienione wyżej rezerwy.

W Grupie nie wdrażano planów restrukturyzacyjnych w związku z tym nie tworzono rezerwy na restrukturyzację.

Pozostałe rezerwy

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	-	-
Rezerwy na zobowiązania handlowe	2 629	2 393
Premie	-	-
pozostałe	93	149
Razem, w tym:	**2 722**	**2 542**
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe	2 722	2 542

Zmiana stanu rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwy na zobowiązania handlowe	Premie	pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2017	-	2 393	-	149	2 542
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	19 603	-	48	19 651
Wykorzystane	-	18 114	-	50	18 164
Rozwiązane	-	1 253	-	54	1 307
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Korekta stopy dyskontowej	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017, w tym	-	2 629	-	93	2 722
- długoterminowe	-	-	-	-	-
- krótkoterminowe	-	2 629	-	93	2 722

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty
Wykonywane usługi przez spółki z Grupy Kapitałowej nie wymagają tworzenia rezerw na naprawy gwarancyjne oraz na zwroty.

Rezerwy na zobowiązania handlowe
Związane są głównie z oszacowanymi zobowiązaniami handlowymi płatnymi w następnym okresie. Termin ich w przeważającej części nie przekracza jednego miesiąca.

Rezerwy na premie
Rezerwy na premie zostały oszacowane na podstawie planów premiowych.

Rezerwy pozostałe
Rezerwy tworzone na inne niż wyżej wymienione pozycje.

3.12 Segmenty operacyjne

Rozpoznane segmenty operacyjne
Ogólne informacje o segmentach operacyjnych:

a) Czynniki przyjęte do określania segmentów sprawozdawczych jednostki z uwzględnieniem informacji, czy segmenty podlegały łączeniu oraz podstawę, na jakiej opiera wycenę ujawnionych kwot.
Decydującym czynnikiem, który określa podział segmentów sprawozdawczych, jest charakter przychodu, jaki osiąga Grupa Kapitałowa. Podstawą do wyceny segmentów są jednostkowe dane finansowe spółek, które prowadzą jednorodne usługi stricte powiązane z wyodrębnionymi segmentami. Niniejsze segmenty nie podlegały wcześniejszym łączeniom bądź podziałom.

b) Rodzaj produktów i usług, z tytułu, których każdy segment sprawozdawczy osiąga swoje przychody.
Prezentowane segmenty operacyjne podzielone są zgodnie z rodzajem sprzedaży usług w Grupie Kapitałowej. Zostały one podzielone w następujący sposób:

- Segment pierwszy - usługi związane z pośrednictwem w dochodzeniu odszkodowań w związku ze zdarzeniem wypadkowym od towarzystw ubezpieczeniowych i innych podmiotów zobowiązanych w zakresie odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku na rzecz klientów poszkodowanych w tych wypadkach. Do tej grupy zaliczane są spółki VOTUM S.A., Votum Centrum Odškodnění, a.s., Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy spółka komandytowa, VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.
- Segment drugi – usługi rehabilitacyjne, w segmencie tym znajduje się podmiot świadczący usługi rehabilitacji funkcjonalnej. Do tego segmentu zaliczana jest spółka Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej Votum S.A. sp.k., Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji Votum sp. z o.o.
- Segment trzeci – usługi pozostałe, usługi najmu i usługi wspierające core biznes. Do tego segmentu zaliczamy PCRF Votum S.A. oraz Votum Connect S.A., Protecta sp. z o.o., Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o., Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o., AutoVotum S.A., Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o.

Informacje o poszczególnych segmentach operacyjnych występujących w okresie 01.01.2017– 31.12.2017r.

01.01.2017-31.12.2017	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Korekty*	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
	odszkodowania	rehabilitacja	pozostały				
Przychody segmentu	103 773	8 260	4 707	-	-	22 780	93 960
Sprzedaż na zewnątrz	85 364	8 249	347	-	-	-	93 960
Sprzedaż między segmentami	18 409	11	4 360	-	-	22 780	-
Koszty segmentu	98 746	7 865	4 103	-	-	22 828	87 886
Koszty sprzedaży zewnętrznej	77	6 480	3 927	-	-	-	87 886
Koszty sprzedaży między segmentami	21 267	1 385	176	-	-	22 828	-
Zysk/ (strata) segmentu na sprzedaży	5 027	395	604	-	-	- 48	6 074
Pozostałe przychody operacyjne	542	17	136	-	-	- 14	709
Pozostałe koszty operacyjne	1 432	28	14	-	-	- 6	1 481
Zysk/ (strata) segmentu na działalności operacyjnej	4 136	384	726	-	-	-56	5 302
Przychody finansowe	391	1	123	-	-	45	470
Koszty finansowe	608	-	402	-	-	139	870
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności	-	-	15	-	-	-	15
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	3 919	385	462	-	-	-151	4 917
Podatek dochodowy	1 059	-	67	-	-	-73	1 199
Zysk/ (strata) netto	2 860	385	395	-	-	-78	3 718
Aktywa ogółem	5 076	482	255	-	-	- 68 504	74 317

Opis różnic w zakresie podstawy wyodrębnienia segmentów lub wyceny zysku lub straty segmentu w porównaniu z ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym
Nie nastąpiły różnice w podstawie wyceny zysku lub straty w porównaniu z ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

Uzgodnienie łącznej sumy zysków lub straty segmentu sprawozdawczego z zyskiem lub stratą Grupy przed uwzględnieniem kosztu podatkowego i działalności zaniechanej
Zysk/strata każdego z segmentów obliczana jest na podstawie wyników poszczególnych spółek w oparciu o sprawozdania jednostkowe.

3.13 Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Emisja dłużnych papierów wartościowych

Grupa Kapitałowa nie emitowała dłużnych papierów wartościowych w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Emisja kapitałowych papierów wartościowych
Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 PLN i zostały w pełni opłacone.

Konwersja obligacji na akcje
Nie dotyczy.

3.14 Wypłacona (lub zadeklarowana) dywidenda

Dnia 23 maja 2016 r. Zarząd VOTUM S.A. przyjął do stosowania politykę wypłaty dywidendy, przewidującą podział zysku z uwzględnieniem rozwoju działalności Spółki i zapewnieniem odpowiedniego poziomu płynności finansowej.
Zarząd Spółki będzie rekomendował wypłatę zysku netto do akcjonariuszy w formie dywidendy lub nabycia akcji własnych w wyniku oferty skierowanej do wszystkich akcjonariuszy (buy-back) w następujący sposób:
a) jeżeli VOTUM S.A. osiągnie zysk netto w wysokości nieprzekraczającej kwoty 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) wartość środków przeznaczonych na wypłatę dywidendy lub buy-back wyniesie 100% (słownie: sto procent) zysku netto VOTUM S.A.;
b) jeżeli VOTUM S.A. osiągnie zysk netto powyżej kwoty 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) wartość środków przeznaczonych na wypłatę dywidendy lub buy-back wyniesie 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) oraz 50% (słownie: pięćdziesiąt procent) kwoty nadwyżki ponad kwotę 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) zysku netto VOTUM S.A.;
c) rekomendowana wartość środków przeznaczonych na dywidendę lub nabycie własnych akcji nie może być wyższa od zysku netto Grupy Kapitałowej VOTUM przyporządkowanej podmiotowi dominującemu;
d) metoda obliczeniowa ostatecznej wartości dywidendy przeznaczonej do wypłaty będzie polegała na przeliczeniu dywidendy na kwotę przypadającą na 1 akcję i zaokrągleniu wyniku w dół do pełnych groszy;
e) metoda obliczeniowa ostatecznej wartości środków przeznaczonych na nabycie akcji własnych w wyniku oferty skierowanej do wszystkich akcjonariuszy (buy-back) będzie analogiczna do metody obliczenia wartości środków przeznaczonych na dywidendę;
f) polityka wypłaty dywidendy będzie dotyczyć zysków netto wypracowanych odpowiednio w 2016, 2017 i 2018 roku.

Zarząd w dniu 16 maja 2017 podjął uchwały w sprawie przedłożenia Radzie Nadzorczej propozycji podziału i przeznaczenia zysku netto Spółki za rok obrotowy 2016.
Zarząd zaproponował następujący podział zysku:
- kwotę 32 721,09 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące siedemset dwadzieścia jeden złotych 09/100) proponuje przeznaczyć na odpis na kapitał zapasowy;
- kwotę 8 040 000 zł (słownie: osiem milionów czterdzieści tysięcy złotych) proponuje przeznaczyć na dywidendę dla akcjonariuszy.

Dywidenda przypadająca na 1 akcję wyniosła 67 groszy i została wypłacona w dwóch transzach.
Dzień dywidendy – 10 lipca 2017 r.
Dzień wypłaty I transzy dywidendy w wysokości 33 groszy na 1 akcję (tj. 49% należnej dywidendy) – 25 lipca 2017 r.
Dzień wypłaty II transzy dywidendy w wysokości 34 groszy na 1 akcję (tj. 51% należnej dywidendy) – 25 października 2017 r.
Walne zgromadzenie akcjonariuszy w dniu 29 czerwca 2017r. uchwaliło w.w podział zysku według propozycji Zarządu.

	Dywidenda z akcji zwykłych			Zaliczka na dywidendę		
	Data wypłaty	wartość w zł	Wartość na 1 akcję	Data wypłaty	wartość w zł	Wartość na 1 akcję
wynik roku 2016	w II transzach: 25.07.2017 wypłata 0,33zł i 25.10.2017 wypłata 0,34zł	8 040 000	0,67 zł	-	-	-
wynik roku 2015	w II transzach: 12.07.2016 wypłata 0,23zł i 12.10.2016 wypłata 0,23zł	5 520 000	0,51 zł	22.10.2015	3 840 000	0,32 zł

Liczba uprawnionych akcji do dywidendy 12 000 000 sztuk.

3.15 Transakcje z podmiotami powiązanymi objętymi i nieobjętymi konsolidacją

Łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
Jednostka dominująca	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
VOTUM S.A.	8 830	5 978	20 103	18 129	178	129	-	-	5 175	5 307	-	-
Jednostki zależne:	21 675	19 420	2 773	2 764	5 171	5 874	-	-	178	131	-	-
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	17 094	16 241	988	824	4 977	5 155	-	-	101	30	-	-
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	25	-	159	208	-	-	-	-	6	68	-	-
PCRF VOTUM S.A.	1 423	1 321	56	180	-	-	-	-	3	3	-	-
PCRF VOTUM S.A. s.k.	11	19	1 385	1 379	2	2	-	-	5	5	-	-
Votum Connect S.A.	1 391	1 116	51	43	87	93	-	-	13	3	-	-
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	12	-	12	11	-	-	-	-	27	2	-	-
Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o.	11	40	15	15	7	3	-	-	15	5	-	-
Biuro Ekspertyz Procesowych sp. z o.o.	1 199	683	53	70	98	45	-	-	6	9	-	-
Ukraińsko Polskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.	9	-	9	4	-	-	-	-	1	1	-	-
Centrum Medycznej Oświaty sp.z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
AutoVotum S.A.	500	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łebek & Czyż Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych sp.k.	-	-	15	8	-	-	-	-	1	3	-	-
Jednostki stowarzyszone	-	79	-	272	-	26	-	-	-	1 267	-	-
Podmiot dominujący	-	-	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki zależne od znaczącego inwestora	623	586	247	11 636	2 212	68	-	-	32	83	-	-
Wspólne przedsięwzięcia, w których jednostka dominująca jest wspólnikiem:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zarząd jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dariusz Czyż	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elżbieta Kupiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bartłomiej Krupa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirosław Greber	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcje z udziałem innych członków głównej kadry kierowniczej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

niniejszej tabeli dokonano zmian prezentacyjnych, za przychody, należności, koszty, zobowiązania uznano transakcje handlowe, finansowe łącznie transakcjami kapitałowymi (dywidendy).

Wynagrodzenia i świadczenia wypłacane dla Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego kierownictwa Grupy Kapitałowej

	funkcja	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Wynagrodzenie Członków Zarządu jednostki dominującej			
Bartłomiej Krupa	Prezes Zarządu	672	898
Elżbieta Kupiec	Wiceprezes Zarządu	523	561
Dariusz Czyż [1]	Prezes Zarządu	608	432
Mirosław Greber	Członek Zarządu	187	229
RAZEM		**1 990**	**2 120**
Wynagrodzenia członków Zarządów pozostałych spółek w Grupie Kapitałowej oraz kluczowej kadry kierowniczej		**2 970**	**3 611**
Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej			
Andrzej Dadełło	Przewodniczący Rady Nadzorczej	163	154
Dariusz Czyż[1]	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	13	-
Andrzej Łebek	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	19	25
Mirosław Greber	Członek Rady Nadzorczej	-	2
Anna Ludwig	Członek Rady Nadzorczej	15	17
Jerzy Krawczyk	Członek Rady Nadzorczej	12	15
Marek Stokłosa	Członek Rady Nadzorczej	21	11
Joanna Wilczyńska	Członek Rady Nadzorczej	16	5
RAZEM		**259**	**229**

[1] wynagrodzenie do dnia pełnienia funkcji wraz ze świadczeniami po ustaniu funkcji

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi
Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się na warunkach rynkowych. Cena transakcji ustalana jest na zasadach rynkowych w taki sposób, jakby podmioty uczestniczące w transakcji stanowiły odrębne, niepowiązane podmioty funkcjonujące na rynku.

Pożyczki udzielane członkom Zarządu
Pożyczki celowe udzielone w związku z wprowadzonym programem menedżerskim są nieoprocentowane a w przypadku, gdy przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej VOTUM za lata 2018 i 2019 łącznie będą równe, bądź wyższe niż 50 000 000 zł (słownie: pięćdziesiąt milionów złotych), co wynikać będzie ze skonsolidowanych sprawozdań Grupy Kapitałowej VOTUM za lata 2018 i 2019, pożyczkodawca zwolni pożyczkobiorcę z obowiązku spłaty połowy kwoty pożyczki. Inne transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu
Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się na warunkach rynkowych. Cena transakcji ustalana jest na zasadach rynkowych w taki sposób, jakby podmioty uczestniczące w transakcji stanowiły odrębne, niepowiązane podmioty funkcjonujące na rynku.

3.16 Niespłacone pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczkowej, w sprawie których nie podjęto żadnych działań naprawczych ani przed dniem bilansowym, ani w tym dniu

Udzielone pożyczki wg stanu na 31 grudnia 2017r., w tym dla Zarządu

W bieżącym okresie sprawozdawczym w Grupie Kapitałowej wartość netto udzielonych pożyczek członkom zarządów spółek Grupy Kapitałowej wynosiła 1 086 tys. PLN.

	31.12.2017	31.12.2016
Udzielone pożyczki brutto, w tym:	3 923	2 450
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej (wraz z zarządzającymi spółek zależnych)	1 086	518
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	147	29
Suma netto udzielonych pożyczek	**3 776**	**2 421**

- długoterminowe	2 798	1 504
- krótkoterminowe	978	917

Pożyczkobiorca	Wartość wg umowy	Wartość bilansowa netto	Odpis aktualizujący	Termin spłaty	Efektywna stopa procentowa	Zabezpieczenia
osoba fizyczna	4	-	1	2012-04-30	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	1	-	1	2013-02-17	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	200	185	-	2024-01-31	WIBOR 1M + 2%	
Concierge sp. z o.o.	148	-	122	2016-12-31	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	3	-	2	2015-10-31	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	200	167	-	2019-12-31	WIBOR 1M + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	10	-	13	2012-02-29	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	35	2	-	2017-12-31	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	2	-	2	2014-02-28	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	1	-	-	2015-12-31	WIBOR 1M + 2%	
Protecta sp. z o.o.	1220	1 147	-	2031-05-31	WIBOR 1M + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	900	838	-	2018-11-30	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	4	-	3	2013-06-30	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	2	-	2	2013-06-30	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	10	7	-	2018-06-30	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	12	2	-	2018-04-30	WIBOR 1M + 2%	
Wan Jan	70	75	-	2018-06-10	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	8	-	1	2013-04-30	WIBOR 1M + 1%	weksel in blanco
Wan Jan - program menedżerski	150	142	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Adamkiewicz Paweł - program menedżerski	150	142	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Szczygłowski Przemysław - program menedżerski	150	142	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Stanisławski Tomasz - program menedżerski	150	146	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Poddubik Konrad - program menedżerski	150	146	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Krupa Bartłomiej - program menedżerski	400	381	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Halaś Justyna - program menedżerski	100	94	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Krupa Bartłomiej	250	129	-	2023-03-31	WIBOR + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	19	11	-	2019-01-31	WIBOR + 2%	

osoba fizyczna	10	9	-	2018-12-31	8%
osoba fizyczna	10	9	-	2017-06-30	8%
osoba fizyczna	4	2	-	2018-04-11	6%
Razem Pożyczki	4 373	3 776	147		

Znacząca część udzielonych pożyczek udzielana jest pracownikom oraz współpracownikom spółek w Grupie Kapitałowej.

Otrzymane pożyczki i kredyty wg stanu na 31 grudnia 2017r.

Nazwa banku/ pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BGŻ BNP PARIBAS S.A. [1]	6 500	6 343	WIBOR 3M+1,4%	27.09.2024	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt na finansowanie inwestycji [2]	9 350	7 712	WIBOR 3M+2,0%	05.03.2026	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt obrotowy [2]	6 000	6 000	WIBOR 3M+1,8%	31.03.2020	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym [2]	1 000	-	WIBOR 1M+1,2%	31.03.2018	-
ING Bank Śląski S.A. kredyt odnawialny w rachunku bieżącym[3]	500	421	WIBOR 1M+1,2%	30.06.2018	-
Razem	**23 350**	**20 476**	**-**	**-**	**-**

[1]Kredyt udzielono PCRF VOTUM S.A.
[2] Kredyt udzielono VOTUM S.A.
[3] Kredyt udzielono AutoVotum S.A.

3.17 Zmiana zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

W Grupie Kapitałowej nie występują zobowiązania oraz należności warunkowe.

3.18 Rozliczenia z tytułu spraw sądowych

Na dzień sporządzenia sprawozdania grupy kapitałowej nie prowadzono spraw sądowych, których wartość sporu stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki Votum S.A.

3.19 Zdarzenia po dniu bilansowym

W Grupie Kapitałowej nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym

3.20 Instrumenty finansowe

W Grupie kapitałowej przeważają aktywa finansowe związane z pożyczkami i należnościami handlowymi. Natomiast wśród zobowiązań finansowych głównymi pozycjami są bieżące zobowiązania handlowe i pozostałe.

01.01.2017-31.12.2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	208	-	-762	-554
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-117	-	-	-117
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	108	108
Razem zysk/strata	-	-	-	-	91	-	-654	-563

01.01.2016-31.12.2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	187	-	580	-393
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	523	-	-	-523
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	22	-	-	22
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-14	-	-	-14
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	94	-	-94
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	31	-	-31
Razem zysk/strata	-	-	-	-	718	125	580	13

Aktywa finansowe	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	Kategoria instrumentu finansowego
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:	3 047	1 611	3 047	1 611	-	należności i pożyczki
- udzielone pożyczki	2 798	1 504	2 798	1 504	-	należności i pożyczki
- pozostałe	249	107	249	107	-	należności i pożyczki
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18 442	13 171	18 442	13 171	-	należności i pożyczki
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (krótkoterminowe), w tym:	-	-	-	-	-	aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
- opcje nabycia udziałów	-	-	-	-		aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	-	-	-	-	-	-
- pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń:	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe), w tym:	978	917	978	917	-	należności i pożyczki
- udzielone pożyczki	978	917	978	917	-	należności i pożyczki
- pozostałe	-	-	-	-	-	należności i pożyczki
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 802	11 256	5 802	11 256	-	-

Zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	Kategoria instrumentu finansowego
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016		
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	20 476	11 250	20 476	11 250	-	zobowiązania finansowe
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej*	15 180	9 636	15 180	9 636	-	zobowiązania finansowe
- długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy procentowej	-	-	-	-	-	-
- kredyt w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	2 460	908	2 460	908	-	zobowiązania finansowe
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 460	800	2 460	800	-	zobowiązania finansowe
- pochodne instrumenty finansowe (opcja)	-	108	-	108	-	zobowiązania finansowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	17 802	15 297	17 802	15 297	-	zobowiązania finansowe
Zobowiązania finansowe, w tym:	1 580	867	1 580	867	-	zobowiązania finansowe
- krótkoterminowe zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	1 580	867	1 580	867	-	zobowiązania finansowe

*nie uwzględniając żadnego posiadanego zabezpieczenia ani innych elementów powodujących. Warunków kredytowania (np. porozumień dotyczących rozliczania w kwocie netto niekwalifikujących się do kompensaty zgodnie z MSR 32),

01.01.2017-31.12.2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe
Stan na początek okresu	-	-	-	-	2 421	108	13 025
Zwiększenia	-	-	-	-	2 313	-	16 498
Zakup akcji	-	-	-	-	-	-	-
Udzielenie pożyczek	-	-	-	-	2 262	-	-
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	12 920
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	-	-	-	-	51	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizującego pożyczki	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	-	-	3 578
Zmniejszenia	-	-	-	-	958	108	5 007
Sprzedaż akcji	-	-	-	-	-	-	-
Spłata pożyczek udzielonych - kapitał	-	-	-	-	761	-	-
Spłata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	3 559
Spłata pożyczek udzielonych -odsetki	-	-	-	-	39	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-	-
Odpis aktualizujący pożyczki	-	-	-	-	117	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	41	108	121
Spłata zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	1 327
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	3 776	-	24 516

01.01.2016-31.12.2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe
Stan na początek okresu	**-**	**-**	**-**	**-**	**1 070**	**183**	**4 945**
Zwiększenia	**-**	**-**	**-**	**-**	**1 848**	**-**	**14 363**
Zakup opcji/akcji	-	-	-	-	-	-	-
Udzielenie pożyczek	-	-	-	-	1 785	-	-
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	13 530
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	-	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	63	-	-
Zwiększenie zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	833
Zmniejszenia	**-**	**-**	**-**	**-**	**497**	**75**	**6 391**
Sprzedaż akcji	-	-	-	-	-	-	-
Spłata pożyczek udzielonych -kapitał	-	-	-	-	497	-	-
Spłata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	75	5 499
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
Spłata pożyczek udzielonych -odsetki	-	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	-	-	-
Spłata zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	892
Stan na koniec okresu	**-**	**-**	**-**	**-**	**2 421**	**108**	**12 917**

4 ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE VOTUM S.A.

Jednostkowy rachunek zysków i strat

	01.01.2017-31.12.2017	01.10.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2016-31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	**71 365**	**19 949**	**77 030**	**21 138**
Przychody ze sprzedaży produktów				
Przychody ze sprzedaży usług	71 365	19 949	77 030	21 138
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów				
Koszty działalności operacyjnej	**74 716**	**20 726**	**69 579**	**18 788**
Amortyzacja	1 545	379	1 398	365
Zużycie materiałów i energii	1 833	485	1 180	312
Usługi obce	46 949	12 806	45 797	12 523
Podatki i opłaty	4 664	1 216	3 206	1 076
Wynagrodzenia	16 064	4 880	14 697	3 725
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 617	748	2 099	534
Pozostałe	1 044	212	1 202	253
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-	-	-
Zysk (strata) ze sprzedaży	**-3 351**	**-777**	**7 451**	**2 350**
Pozostałe przychody operacyjne	**486**	**162**	**251**	**162**
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	152	27	14	10
Dotacje	47	12	47	12
Inne przychody operacyjne	287	54	190	139
Pozostałe koszty operacyjne	**765**	**426**	**1 113**	**708**
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	-
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-	263	263
Inne koszty operacyjne	765	426	850	445
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	**-3 630**	**-1 041**	**6 589**	**1 803**
Przychody finansowe	**7 631**	**33**	**4 914**	**74**
Dywidenda	7 313	-	4 568	-
Odsetki	314	64	325	82
Aktualizacja aktywów finansowych	-	-32	-	-
Pozostałe	4	1	21	-8
Koszty finansowe	**476**	**93**	**716**	**445**
Odsetki	455	96	374	103
Aktualizacja aktywów finansowych	21	-3	342	342
pozostałe	-	-	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	***3 525***	***-1 101***	***10 787***	***1 432***
Podatek dochodowy	990	220	2 714	734
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	**2 535**	**-1 321**	**8 073**	**698**
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	**2 535**	**-1 321**	**8 073**	**698**
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł)	**0,21**	**-0,11**	**0,67**	**0,06**
Podstawowy za okres obrotowy	0,21	-0,11	0,67	0,06
Rozwodniony za okres obrotowy	-	-	-	
Zysk (strata) *netto* na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w zł)	**0,21**	**-0,11**	**0,67**	**0,06**
Podstawowy za okres obrotowy	0,21	-0,11	0,67	0,06
Rozwodniony za okres obrotowy	-	-	-	-
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej (w zł)	**-**	-	-	**-**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

……
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

……
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Anna Sulima-Kułatka – Główny Księgowy

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	01.01.2017-31.12.2017	01.10.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2016-31.12.2016
Zysk (strata) netto	**2 535**	**-1 321**	**8 073**	**698**
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania	-	-	-	-
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych	-	-	-	-
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych	-	-	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-	-	-	-
Udział w dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych*	-	-	-	-
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-	-	-	-
Suma dochodów całkowitych	***2 535***	***-1 321***	***8 073***	***698***
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	-	-	-	-
Suma dochodów całkowitych przypadająca na podmiot dominujący	***2 535***	***-1 321***	***8 073***	***698***

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

……
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

……
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Anna Sulima-Kułatka – Główny Księgowy

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe	**29 711**	**32 355**
Rzeczowe aktywa trwałe	12 836	13 179
Wartości niematerialne	585	649
Wartość firmy	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-
Inwestycje w jednostkach powiązanych	9 885	9 746
Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	5 423	7 829
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	800	913
Pozostałe aktywa trwałe	182	39
Aktywa obrotowe	**28 112**	**25 152**
Zapasy	16	12
Należności handlowe	14 050	9 707
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	186	-
Pozostałe należności	1 006	1 188
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	1 485	2 069
Rozliczenia międzyokresowe	11 233	6 081
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136	6 095
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	-	-
AKTYWA RAZEM	**57 823**	**57 507**

PASYWA	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny	**21 039**	**26 544**
Kapitał zakładowy	1 200	1 200
Należne wpłaty na kapitał zakładowy	-	-
Kapitały zapasowy	17 304	17 271
Pozostałe kapitały	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-
Wypłacona zaliczka na poczet dywidendy	-	-
Niepodzielony wynik finansowy	-	-
Wynik finansowy bieżącego okresu	2 535	8 073
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących		
Zobowiązanie długoterminowe	**11 184**	**9 408**
Kredyty i pożyczki	9 776	7 712
Pozostałe zobowiązania finansowe	284	557
Inne zobowiązania długoterminowe	-	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 024	992
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	63	110
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	37	37
Pozostałe rezerwy	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	**25 600**	**21 555**
Kredyty i pożyczki	3 936	936
Pozostałe zobowiązania finansowe	637	707
Zobowiązania handlowe	15 957	14 478
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	403
Pozostałe zobowiązania	1 934	2 282
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	47	47
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	419	236
Pozostałe rezerwy	2 670	2 466
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	**-**	**-**
PASYWA RAZEM	**57 823**	**57 507**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

…….
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

…….
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Anna Sulima-Kułatka – Główny Księgowy

Sprawozdanie ze zmian w jednostkowym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	Kapitały zapasowy	Pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Zaliczka na poczet dywidendy	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017	**1 200**	**-**	**17 271**	**-**	**8 073**	**-**		**26 544**
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-		-
Korekty z tyt. błędów podstawowych	-	-	-	-	-	-		-
Kapitał własny po korektach	**1 200**	**-**	**17 271**	**-**	**8 073**	**-**		**26 544**
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-		-
Koszt emisji akcji	-	-	-	-	-	-		-
Płatności w formie akcji własnych	-	-	-	-	-	-		-
Podwyższenie kapitału zakładowego	-	-	-	-	-	-		-
Podział zysku netto	-	-	33	-	- 33	-		-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 8 040	-	-	8 040
Zysk netto/dochód całkowity	-	-	-	-	-	2 535		2 535
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017	**1 200**	**-**	**17 304**	**-**	**-**	**2 535**	**-**	**21 039**

	Kapitał zakładowy	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	Kapitały zapasowy	Pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Zaliczka na poczet dywidendy	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2016	**1 200**	**-**	**13 726**	**-**	**12 906**	**-**	**- 3 840**	**23 992**
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-		-
Korekty z tyt. błędów podstawowych	-	-	-	-	-	-		-
Kapitał własny po korektach	**1 200**	**-**	**13 726**	**-**	**12 906**	**-**	**- 3 840**	**23 992**
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-		-
Koszt emisji akcji	-	-	-	-	-	-		-

Płatności w formie akcji własnych	-	-	-	-	-	-		-
Podwyższenie kapitału zakładowego	-	-	-	-	-	-		-
Podział zysku netto	-	-	3 545	-	- 3 546	-		-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 9 360	-	3 840 -	5 520
Zysk netto/dochód całkowity	-	-	-	-	-	8 073		8 073
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016	**1 200**	**-**	**17 271**	**-**	**-**	**8 073**	**-**	**26 544**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

…….
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

……
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……..……
Anna Sulima-Kułatka – Główny Księgowy

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	**3 525**	**10 787**
Korekty razem	**-13 914**	**371**
Amortyzacja	1 545	1 398
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	8
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-7 327	-4 412
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-144	319
Zmiana stanu rezerw	388	908
Zmiana stanu zapasów	- 4	- 12
Zmiana stanu należności	-4 161	-1 349
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 131	5 383
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-5 342	-1 872
Inne korekty z działalności operacyjnej	-	-
Gotówka z działalności operacyjnej	**-10 389**	**11 158**
Podatek dochodowy (zapłacony) / zwrócony	-1 435	-2 636
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	**-11 824**	**8 522**
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA		
Wpływy	**13 727**	**4 303**
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	242	21
Zbycie inwestycji w nieruchomości	-	-
Zbycie aktywów finansowych	126	-
Otrzymana dywidenda	7 314	3 211
Inne wpływy inwestycyjne	1 968	1 071
Spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	4 077	-
Wydatki	**3 683**	**13 627**
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	616	11 453
Nabycie inwestycji w nieruchomości	-	-
Wydatki na aktywa finansowe	265	-
Inne wydatki inwestycyjne	2 802	2 174
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**10 044**	**-9 324**

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA		
Wpływy	**6 000**	13 530
Wpływ netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
Kredyty i pożyczki	6 000	13 530
Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-
Inne wpływy finansowe	-	-
Wydatki	**10 178**	**11 555**
Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
Dywidendy i inne wpłaty na rzecz właścicieli	8 040	5 520
Inne, niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
Spłaty kredytów i pożyczek	936	4 882
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	955	780
Odsetki	247	373
Inne wydatki finansowe	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	**-4 178**	**1 975**
Przepływy pieniężne netto razem	**-5 958**	**1 173**
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	**-5 958**	**1 179**
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	**-**	- 4
Środki pieniężne na początek okresu	**6 081**	**4 906**
Środki pieniężne na koniec okresu	**123**	**6 079**

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

…….
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

…….
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie:

……
Anna Sulima-Kułatka – Główny Księgowy

5 INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.1 Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Informacja została opisana w punkcie 3.1. Zasady sporządzania i zgodności z MSSF sprawozdania są tożsame z zasadami Grupy Kapitałowej Votum S.A.

5.2 Podstawa sporządzenia skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego

Informacja została opisana w punkcie 3.2. również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.3 Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Informacja zawarta w punkcie 3.3 również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.4 Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości

Informacja zawarta w punkcie 3.5 również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.5 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

W prezentowanym okresie sprawozdawczym nie dokonywano zmian w polityce rachunkowości.

5.6 Informacje dotyczące sezonowości działalności lub cykliczności działalności

Przychody spółki nie podlegają sezonowości sprzedaży.

5.7 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Informacja zawarta w punkcie 3.8 również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.8 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Informacja zawarta w punkcie 3.9 również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.9 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Informacja zawarta w punkcie 3.8 również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.10 Opis pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto oraz przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

W okresie od 01.01.2017r. do 31.12.2017 nie wystąpiły nietypowe pozycje gospodarcze, które miałyby znaczący wpływ na pozycje aktywów, pasywów, kapitału wyniku netto oraz przepływów środków pieniężnych.

5.11 Opis korekty błędów poprzednich okresów

Informacja została opisana w punkcie 3.11. również odnosi się do jednostkowego sprawozdania VOTUM S.A.

5.12 Rozliczenia z tytułu spraw sądowych

Na dzień sporządzenia sprawozdania nie prowadzono spraw sądowych, których wartość sporu stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki Votum S.A.

5.13 Informacje objaśniające

Zmiany rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) oraz odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości – za okres 01.01.2017 – 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2017 roku	582	10 498	2 902	2 932	596	47	17 557
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	535	476	7	-	1 015
- nabycia środków trwałych	-	-	399	-	7	-	403
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	-	-	-	-	-	-	-
- połączenia jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-	-	-
- zawartych umów leasingu	-	-	136	476	-	-	612
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- otrzymanie aportu	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	725	792	38	47	1 602
- zbycia	-	-	1	792	-	-	793
- likwidacji	-	-	724	-	38	-	762
- sprzedaży spółki zależnej	-	-	-	-	-	-	-
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- wniesienia aportu	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	47	47
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017 roku	582	10 498	2 712	2 616	565	-	16 970
Umorzenie na dzień 01.01.2017 roku	-	139	2 453	1 244	544	-	4 380
Zwiększenia, z tytułu:		150	466	575	30	-	1 221
- amortyzacji	-	150	466	575	30	-	1 221
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:		-	721	705	38	-	1 464
- likwidacji	-	-	721	-	38	-	759
- sprzedaży	-	-	-	702	-	-	702
- przeszacowania	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	3	-	-	3
Umorzenie na dzień 31.12.2017 roku	-	289	2 198	1 114	536	-	4 137
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2017 roku							
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-

- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji lub sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
- Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdania							
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	582	10 209	514	1 502	29	-	12 836

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2017 – 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	-	-
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	-	-	-
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-

Kwoty zobowiązań poczynionych na rzecz dokonanych zakupów rzeczowych aktywów trwałych
W okresie sprawozdawczym Spółka nie poczyniła istotnych zobowiązań na poczet nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

Istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych
W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała istotnej transakcji nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) oraz odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości – za okres 01.01.2017-31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych1	Znaki towarowe2	Patenty i licencje2	Oprogramowanie komputerowe2	Inne2	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	1 993	5	-	1 998
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	260	-	-	260
- nabycia	-	-	-	260	-	-	260
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	5	-	-	5
- zbycia	-	-	-	5	-	-	5
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	2 248	5	-	2 253
Umorzenie na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	1 344	5	-	1 349
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	324	-	-	324
- amortyzacji	-	-	-	324	-	-	324
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	5	-	-	5
- likwidacji	-	-	-	5	-	-	5
- inne	-	-	-	-	-	-	-
Umorzenie na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	1 663	5	-	1 668
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
- Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdania	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	585	-	-	585

[1] Wytworzone we własnym zakresie, [2] Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2017 – 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych[1]	Znaki towarowe[2]	Patenty i licencje[2]	Oprogramowanie komputerowe[2]	Inne[2]	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	-	-
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tyt. utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	-	-	-
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2017 roku	-	-	-	-	-	-	-

[1] Wytworzone we własnym zakresie, [2] Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Kwoty zobowiązań poczynionych na rzecz dokonanych zakupów wartości niematerialnych
Nie dotyczy.

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2017r.
Spółka posiada udziały i akcje w podmiotach podporządkowanych wymienionych w punkcie 1.6 sprawozdania.

Zmiana wartości szacunkowych zapasów
W Spółce występują zapasy, nie dokonywano zmian szacunkowych zapasów.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy
Nie dotyczy.

Zmiana wartości szacunkowych należności

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe	14 050	9 707
- od jednostek powiązanych	1 180	131
- od jednostek pozostałych jednostek	12 870	9 577
Odpisy aktualizujące (wartość dodatnia)	609	1 496
Należności handlowe brutto	14 659	11 204

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności i aktywów finansowych

Zmiana stanu odpisów aktualizujących	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych na początek okresu	**1 496**	**1 233**
Zwiększenia, w tym:	109	464
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	109	464
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	996	201
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	996	201
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności		
- zakończenie postępowań		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych na koniec okresu	**609**	**1 496**
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych na początek okresu	**528**	**195**
Zwiększenia, w tym:	169	348
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	169	295
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
- dokonanie odpisów udziałów w podmiotach zależnych		53
Zmniejszenia w tym:	160	15
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	160	15
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych na koniec okresu	**536**	**528**
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych na początek okresu	-	-
Zwiększenia, w tym:	-	-
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne		
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	-	-
Zmniejszenia w tym:	-	-
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	-
- zakończenie postępowań	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych na koniec okresu	-	-
Stan odpisów aktualizujących na koniec okresu	**1 146**	**2 024**

Odroczony podatek dochodowy

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2017
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	37	-	-	-	37
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	-	-	-	-	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	236	419	236	-	419
Ujemne różnice kursowe	-	-	-	-	-
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	569	475	569	-	472
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące udziały w innych jednostkach	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące zapasy	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące należności	1 496	109	996	-	609
rezerwy na zobowiązania handlowe	2 321	19 500	18 101	1 143	2 577
Pozostałe rezerwy	145	51	50	50	96
Suma ujemnych różnic przejściowych	**4 804**	**20 554**	**19 952**	**1 193**	**4 210**
stawka podatkowa	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	**913**	**3 905**	**3 791**	**227**	**800**

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2017
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	637	785	-	637	785
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	-	-	-	-
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej	-	-	-	-	-
Dodatnie różnice kursowe	11	-	-	11	-
odsetki od udzielonych pożyczek wycena bilansowa	878	536	-	878	536
różnica w amortyzacji leasingów	543	634	-	543	634
Przychody na przełomie okresu	3 153	3 432	3 153	-	3 432
Inne wydatki rozliczane w bieżącym roku	-	-	-	-	-
Suma dodatnich różnic przejściowych	**5 222**	**5 387**	**3 153**	**2 069**	**5 387**
stawka podatkowa	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**	**19%**
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	**992**	**1 024**	**599**	**392**	**1 024**

Wyszczególnienie	31.12.2016	zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	31.12.2017
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	913	3 905	3 791	227	800
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	992	1 024	599	393	1 024
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	-	-	-	-	-
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	**- 79**	**2 881**	**3 192**	**- 166**	**- 224**

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	37	37
Rezerwy na nagrody, premie	-	-
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	419	236
Rezerwy na pozostałe świadczenia	-	-
pozostałe	-	-
Razem, w tym:	**456**	**273**
- długoterminowe	37	37
- krótkoterminowe	419	236

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody, premie	Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	Rezerwy na pozostałe świadczenia	pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2017	**37**	**-**	**236**	**-**	**-**	**273**
Utworzenie rezerwy	-	-	419	-	-	419
Koszty wypłaconych świadczeń	-	-	236	-	-	236
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017, w tym	**37**	**-**	**419**			**456**
- długoterminowe	37	-	-	-	-	37
- krótkoterminowe	-	-	419	-	-	419

Spółka oszacowała kwoty odpraw emerytalnych.

Spółka oszacowała rezerwę na urlopy wypoczynkowe, uwzględniając liczbę dni niewykorzystanych urlopów w stosunku do ilości dni zaplanowanych w okresie sprawozdawczym.

Pozostałe rezerwy

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	-	-
rezerwy na zobowiązania handlowe	2 577	2 321
rezerwa z tytułu rozliczenia podatku VAT strukturą	-	-
pozostałe	93	145
Razem, w tym:	**2 670**	**2 466**
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe	2 670	2 466

Zmiana stanu rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	rezerwy na zobowiązania handlowe	pozostałe	Ogółem
Stan na 01.01.2017	**-**	***2 321***	***145***	2 466
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	19 500	48	19 548
Wykorzystane	-	18 101	50	18 151
Rozwiązane	-	1 143	50	1 193
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-
Korekta stopy dyskontowej	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017, w tym	**-**	**2 577**	**143**	2 720
- długoterminowe	-	-	-	-
- krótkoterminowe	-	2 577	93	2 670

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty
Świadczone przez Spółkę usługi nie wymagają tworzenia rezerw na naprawy gwarancyjne oraz na zwroty.

Rezerwa restrukturyzacyjna
W Spółce nie wdrażano planów restrukturyzacyjnych w związku z tym nie tworzono rezerwy na restrukturyzację.

Inne rezerwy
Inne rezerwy dotyczą głównie rezerwy na zobowiązania handlowe.

5.14 Segmenty operacyjne

Segmenty operacyjne zostały opisane w punkcie 3.13.

5.15 Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Emisja dłużnych papierów wartościowych
Spółka nie emitowała dłużnych papierów wartościowych w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Emisja kapitałowych papierów wartościowych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Liczba akcji	12 000 000	12 000 000

Wartość nominalna akcji	0,10	0,10
Kapitał zakładowy	1 200 000	1 200 000

Zmiana stanu kapitału zakładowego

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał na początek okresu	1 200 000	1 200 000
Zwiększenia, z tytułu:	-	-
-podwyższenie kapitału zakładowego	-	-
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-
- hiperinflacja	-	-
Kapitał na koniec okresu	1 200 000	1 200 000

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 PLN i zostały w pełni opłacone.

Konwersja obligacji na akcje
Nie dotyczy.

5.16 Wypłacona (lub zadeklarowana) dywidenda

Dnia 23 maja 2016 r. Zarząd VOTUM S.A. przyjął do stosowania politykę wypłaty dywidendy, przewidującą podział zysku z uwzględnieniem rozwoju działalności Spółki i zapewnieniem odpowiedniego poziomu płynności finansowej.
Zarząd Spółki będzie rekomendował wypłatę zysku netto do akcjonariuszy w formie dywidendy lub nabycia akcji własnych w wyniku oferty skierowanej do wszystkich akcjonariuszy (buy-back) w następujący sposób:
a) jeżeli VOTUM S.A. osiągnie zysk netto w wysokości nieprzekraczającej kwoty 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) wartość środków przeznaczonych na wypłatę dywidendy lub buy-back wyniesie 100% (słownie: sto procent) zysku netto VOTUM S.A.;
b) jeżeli VOTUM S.A. osiągnie zysk netto powyżej kwoty 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) wartość środków przeznaczonych na wypłatę dywidendy lub buy-back wyniesie 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) oraz 50% (słownie: pięćdziesiąt procent) kwoty nadwyżki ponad kwotę 9 mln zł. (słownie: dziewięć milionów złotych) zysku netto VOTUM S.A.;
c) rekomendowana wartość środków przeznaczonych na dywidendę lub nabycie własnych akcji nie może być wyższa od zysku netto Grupy Kapitałowej VOTUM przyporządkowanej podmiotowi dominującemu;
d) metoda obliczeniowa ostatecznej wartości dywidendy przeznaczonej do wypłaty będzie polegała na przeliczeniu dywidendy na kwotę przypadającą na 1 akcję i zaokrągleniu wyniku w dół do pełnych groszy;
e) metoda obliczeniowa ostatecznej wartości środków przeznaczonych na nabycie akcji własnych w wyniku oferty skierowanej do wszystkich akcjonariuszy (buy-back) będzie analogiczna do metody obliczenia wartości środków przeznaczonych na dywidendę;
f) polityka wypłaty dywidendy będzie dotyczyć zysków netto wypracowanych odpowiednio w 2016, 2017 i 2018 roku.

Zarząd w dniu 16 maja 2017 podjął uchwały w sprawie przedłożenia Radzie Nadzorczej propozycji podziału i przeznaczenia zysku netto Spółki za rok obrotowy 2016.
Zarząd zaproponował następujący podział zysku:
- kwotę 32 721,09 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące siedemset dwadzieścia jeden złotych 09/100) proponuje przeznaczyć na odpis na kapitał zapasowy;
- kwotę 8 040 000 zł (słownie: osiem milionów czterdzieści tysięcy złotych) proponuje przeznaczyć na dywidendę dla akcjonariuszy.

Dywidenda przypadająca na 1 akcję wyniesie 67 groszy i zostanie wypłacona w dwóch transzach.
Dzień dywidendy – 10 lipca 2017 r.
Dzień wypłaty I transzy dywidendy w wysokości 33 groszy na 1 akcję (tj. 49% należnej dywidendy) – 25 lipca 2017 r.
Dzień wypłaty II transzy dywidendy w wysokości 34 groszy na 1 akcję (tj. 51% należnej dywidendy) – 25 października 2017 r.
Walne zgromadzenie akcjonariuszy w dniu 29 czerwca 2017r. uchwaliło w.w podział zysku według propozycji Zarządu.

	Dywidenda z akcji zwykłych			Zaliczka na dywidendę		
	Data wypłaty	wartość w zł	Wartość na 1 akcję	Data wypłaty	wartość w zł	Wartość na 1 akcję
wynik roku 2016	w II transzach: 25.07.2017 wypłata 0,33zł i 25.10.2017 wypłata 0,34zł	8 040 000	0,67 zł	-	-	-
wynik roku 2015	w II transzach: 12.07.2016 wypłata 0,23zł i 12.10.2016 wypłata 0,23zł	5 520 000	0,51 zł	22.10.2015	3 840 000	0,32 zł

Liczba uprawnionych akcji do dywidendy 12 000 000 sztuk.

5.17 Transakcje z podmiotami powiązanymi objętymi i nieobjętymi konsolidacją

Łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
Jednostka dominująca	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
VOTUM S.A.												
Jednostki zależne:	8 829	5 577	20 370	13 391	3 681	8 246	-	-	5 174	3 327	-	-
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	8 239	5 183	17 079	11 821	99	142	-	-	4 977	3 220	-	-
VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.	178	122	-	-	181	1 006	-	-	-	-	-	-
PCRF VOTUM S.A	166	127	-	1	1 900	6 126	-	-	-	-	-	-
PCRF VOTUM S.A. s.k.	52	45	-	18	5	218	-	-	2	2	-	-
Votum Connect s.a.	49	32	1 371	943	325	183	-	-	87	38	-	-
VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o.	12	8	-	-	410	270	-	-	-	-	-	-
BOBAT Sp. z o.o.	15	11	-	33	225	141	-	-	-	1	-	-
Biuro Ekspertyz Procesowych Sp. z o.o.	53	49	1 460	575	6	7	-	-	98	66	-	-
Ukraińsko-Polscie Centru Rehabiltacji	9	-	-	-	373							
Łebek & Czyż Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych sp.k.	21	-	-	-	1	153	-	-	-	-	-	-
Medyczne Centrum Oświaty sp z o.o.	-											
AutoVotum S.A.	35	-	460	-	156	-	-	-	10	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	-	-	4		-	-	-	-	-	-	-	-
Podmiot dominujący	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki zależne od podmiotu dominującego	62	12	231	11 342	1 200	2	-	-	30	17	-	-
Wspólne przedsięwzięcia, w których jednostka dominująca jest wspólnikiem:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zarząd jednostki dominującej	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Dariusz Czyż	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elżbieta Kupiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bartłomiej Krupa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirosław Greber	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Transakcje z udziałem innych członków głównej kadry kierowniczej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

W niniejszej tabeli dokonano zmian prezentacyjnych, za przychody, należności, koszty, zobowiązania uznano transakcje handlowe, finansowe łącznie transakcjami kapitałowymi (dywidendy).

Wynagrodzenia i świadczenia wypłacane dla Zarządu i Rady Nadzorczej VOTUM S.A.

	funkcja	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Wynagrodzenie Członków Zarządu			
Bartłomiej Krupa	Prezes Zarządu	643	532
Elżbieta Kupiec	Wiceprezes Zarządu - Dyrektor Finansowy	523	432
Mirosław Greber [1]	Członek Zarządu - Dyrektor ds. Sprzedaży i Rozwoju	187	150
Dariusz Czyż[1]	Prezes Zarządu	608	747
RAZEM		**1 962**	**1 939**
Wynagrodzenie pozostałej kadry kierowniczej		**2 501**	**1 904**
Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej			
Andrzej Dadełło	Przewodniczący Rady Nadzorczej	163	154
Dariusz Czyż	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	13	-
Andrzej Łebek	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	19	25
Anna Ludwig	Członek Rady Nadzorczej	15	17
Jerzy Krawczyk	Członek Rady Nadzorczej	12	15
Marek Stokłosa	Członek Rady Nadzorczej	21	11
Joanna Wilczyńska	Członek Rady Nadzorczej	16	5
Mirosław Greber	Członek Rady Nadzorczej	-	2
RAZEM WYNAGRODZENIA RADY NADZORCZEJ		**259**	**227**

[1]wynagrodzenie za okres pełnienia funkcji oraz świadczenia po ustaniu pełnienia funkcji

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi
Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się na warunkach rynkowych. Cena transakcji ustalana jest na zasadach rynkowych w taki sposób, jakby podmioty uczestniczące w transakcji stanowiły odrębne, niepowiązane podmioty funkcjonujące na rynku.

Pożyczki udzielane członkom Zarządu
Pożyczki celowe udzielone w związku z wprowadzonym programem menedżerskim są nieoprocentowane a w przypadku, gdy przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej VOTUM za lata 2018 i 2019 łącznie będą równe, bądź wyższe niż 50 000 000 zł (słownie: pięćdziesiąt milionów złotych), co wynikać będzie ze skonsolidowanych sprawozdań Grupy Kapitałowej VOTUM za lata 2018 i 2019, pożyczkodawca zwolni pożyczkobiorcę z obowiązku spłaty połowy kwoty pożyczki. Inne transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu
Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się na warunkach rynkowych. Cena transakcji ustalana jest na zasadach rynkowych w taki sposób, jakby podmioty uczestniczące w transakcji stanowiły odrębne, niepowiązane podmioty funkcjonujące na rynku.

5.18 Niespłacone pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczkowej, w sprawie których nie podjęto żadnych działań naprawczych ani przed dniem bilansowym, ani w tym dniu

Udzielone pożyczki przez VOTUM S.A.

	31.12.2017	31.12.2016
Udzielone pożyczki brutto, w tym:	7 240	8 912
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	381	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	332	43
Suma netto udzielonych pożyczek	**6 908**	**8 869**
- długoterminowe	5 423	6 571
- krótkoterminowe	1 485	2 298

Udzielone pożyczki wg stanu na 31.12.2017r., w tym dla Zarządu

Pożyczkobiorca	Wartość wg umowy	Wartość bilansowa netto	Odpis aktualizujący	Termin spłaty	Efektywna stopa procentowa	Zabezpieczenia
[Ukraina] Sp. zo.o. Ukraińsko-Polskie Centrum Rehabilitacji Votum	360	374	-	2021-09-30	WIBOR 1M + 2%	
[Ukraina]Vidshkoduvannya Sp. z o.o.	350	383	-	2019-11-30	WIBOR 1M + 2%	
[Węgry] Votum Centrum Odškodnéni, a.s. Magyarorszagi Fióktelepe	160	174	-	2017-12-31	WIBOR 1M + 2%	
AutoVotum S.A.	150	151	-	2018-05-31	WIBOR 1M + 2%	
Bobat sp. z o.o.	135	-	145	2016-12-31	WIBOR 1M + 2%	
Bobat sp. z o.o.	40	-	40	2018-12-31	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	4	-	1	2012-04-30	WIBOR 1M + 1%	weksel in blanco
osoba fizyczna	1	-	1	2013-02-17	WIBOR 1M + 1%	weksel in blanco
osoba fizyczna	200	185	-	2024-01-31	WIBOR 1M + 2%	
Concierge sp. z o.o.	148	-	122	2016-12-31	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	3	-	2	2015-10-31	WIBOR 1M + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	200	166	-	2019-12-31	WIBOR 1M + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	10	-	13	2012-02-29	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	35	2	-	2017-12-31	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	2	-	2	2014-02-28	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	1	-	-	2015-12-31	WIBOR 1M + 2%	
PCRF Votum SA	3000	1 897	-	2026-12-31	WIBOR 1M + 1%	
PROTECTA Sp. z o.o.	1220	1 147	-	2031-05-31	WIBOR 1M + 2%	hipoteka na nieruchomościach, weksel in blanco
osoba fizyczna	900	838	-	2018-11-30	WIBOR 1M + 2%	

osoba fizyczna	4	-	3	2013-06-30	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	2	-	2	2013-06-30	WIBOR 1M + 1%	
osoba fizyczna	10	5	-	2018-06-30	WIBOR 1M + 2%	
osoba fizyczna	12	2	-	2018-04-30	WIBOR 1M + 2%	weksel in blanco
Votum Centrum Odškodnéni, a.s.	330	1	-	2017-12-31	WIBOR 1M + 2%	
Votum Connect S.A.	465	315	-	2020-02-29	WIBOR 1M + 2%	
Wan Jan	70	75	-	2018-06-10	WIBOR 1M + 2%	weksel in blanco
osoba fizyczna	8	-	1	2013-04-30	WIBOR 1M + 1%	weksel in blanco
Wan Jan - program menedżerski	150	142	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Adamkiewicz Paweł - program menedżerski	150	142	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Szczygłowski Przemysław - program menedżerski	150	142	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Stanisławski Tomasz - program menedżerski	150	146	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Poddubik Konrad - program menedżerski	150	146	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Krupa Bartłomiej - program menedżerski	400	381	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
Halaś Justyna - program menedżerski	100	94	-	2023-08-31	-	weksel in blanco
	9 070	**6 908**	**332**			

Otrzymane pożyczki i kredyty wg stanu na 31 grudnia 2017.

Nazwa banku/ pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski S.A. kredyt na finansowanie inwestycji	9 350	7 712	WIBOR 3M+2,0%	05.03.2026	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym	6 000	6 000	WIBOR 3M+1,8%	31.03.2020	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości
ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym	1 000	-	WIBOR 1M+1,2%	-	-
Razem	**15 350**	**13 712**	**-**	**-**	**-**

5.19 Zmiana zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

	31.12.2017	31.12.2016
Poręczenie spłaty kredytu	9 256	2 466
Poręczenie spłaty weksla	-	-
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	-	-
Poręczenia kredytu bankowego udzielonego stronom trzecim	-	-

Poręczenie spłaty udzielonych gwarancji bankowych	-	-
Zobowiązanie umowne z tytułu umowy licencyjnej	-	-
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	-	-
Zobowiązania dotyczące nierozstrzygniętych sporów w władzami podatkowymi	-	-
Inne zobowiązania warunkowe	-	-
Razem zobowiązania warunkowe	9 256	2 466

5.20 Instrumenty finansowe

Głównymi instrumentami spółki są udzielone pożyczki i należności. Spółka nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń, bowiem udzielane pożyczki są denominowane w PLN i oparte o zmienną stopę oprocentowania (uwzględniającą stawkę WIBOR 1M). Należności handlowe w przeważającej strukturze są w PLN i nie występuje ryzyko kursowe. W bieżącym okresie nie nastąpiły zmiany w sposobie (metodzie) ustalania instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

01.01.2017-31.12.2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Stan na początek okresu	-	-	-	-	9 898	-	9 913	19 811
Zwiększenia	-	-	-	-	3 071	-	6 612	9 683
Zakup akcji	-	-	-	-	-	-	-	-
Udzielenie pożyczek	-	-	-	-	2 802	-	-	2 802
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	6 000	6 000
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	-	-	-	-	270	-	-	270
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizującego pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	612	612
Zmniejszenia	-	-	-	-	6 063	-	1 891	7 954
Sprzedaż akcji	-	-	-	-	-	-	-	-
Spłata pożyczek udzielonych - kapitał	-	-	-	-	5 444	-	-	5 444
Spłata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	936	936
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	8	-	-	8
Spłata pożyczek udzielonych -odsetki	-	-	-	-	610	-	-	610
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	-	-	-	-
Spłata zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	955	955
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	6 906	-	14 634	21 540

01.01.2016-31.12.2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Stan na początek okresu	-	-	-	-	8 868	-	1 350	10 218
Zwiększenia	-	-	-	-	2 453	-	14 234	16 687

Zakup akcji	-	-	-	-	-	-	-	-
Udzielenie pożyczek	-	-	-	-	2 174	-	-	2 174
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	13 530	13 530
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	-	-	-	-	280	-	-	280
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał	-	-	-	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizującego pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	704	704
Zmniejszenia	-	-	-	-	1 423	-	5 672	7 095
Sprzedaż akcji	-	-	-	-	-	-	-	-
Spłata pożyczek udzielonych - kapitał	-	-	-	-	1 071	-	-	1 071
Spłata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	4 882	4 882
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	280	-	-	280
Spłata pożyczek udzielonych -odsetki	-	-	-	-	72	-	-	72
Wycena bilansowa odniesiona w RZIS	-	-	-	-	-	-	10	10
Spłata zobowiązań leasingowych	-	-	-	-	-	-	780	780
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	9 898	-	9 912	19 810

01.01.2017-31.12.2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	- 340	-	-455	- 795
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	- 54	-	-	- 54
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	1 150	-	-	1 150
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem zysk/strata	-	-	-	-	756	-	-455	301

01.01.2016-31.12.2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pozostałe zobowiązania finansowe	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	208	-	-374	-166
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-813	-	-	-813
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	217	-	-	217

Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem zysk/strata	-	-	-	-	-388	-	-374	-762

5.21 Zdarzenia po dacie bilansu

W Spółce nie wydarzyły się istotne zdarzenia po dniu bilansowym.

6 POZOSTAŁE INFORMACJE

6.1 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej i jednostek gospodarczych wchodzących w jej skład 2017

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do dnia publikacji sprawozdania w Grupie Kapitałowej nastąpiły następujące zmiany:

- W dniu 4 stycznia 2017 roku Zarząd Votum S.A. podpisał umowę nabycia 9% udziałów w Spółce VIDSHKODUVANNYA Sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie za cenę 45 000 PLN od osoby fizycznej. Wartość nominalna udziałów 1080 UAH (161,46 PLN). W efekcie niniejszej transakcji Votum S.A. zwiększyło swój udział w VIDSHKODUVANNYA Sp. z o.o. z 90% do 99% udziałów.
- W dniu 20 stycznia 2017 PCRF VOTUM S.A. zbyło 75% udziałów Ukraińsko-Polskiego Centrum Rehabilitacji Votum Sp. z o.o. jednocześnie wychodząc z inwestycji. Od dnia 4 kwietnia 2017 roku spółka powiązana pośrednio poprzez Centrum Medycznej Oświaty Sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie.
- Dnia 24 lutego 2017 roku VOTUM S.A. zwiększyło stan posiadania akcji VOTUM Connect S.A. poprzez nabycie 30% akcji. W efekcie transakcji VOTUM S.A. posiada 90% akcji w Spółce. Pozostałe akcje należą do osób fizycznych.
- W dniu 31 marca 2017 roku VOTUM S.A. sprzedało 720 udziałów w Protecta Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku o wartości nominalnej 500 PLN (pięćset złotych) każda. W efekcie niniejszej transakcji VOTUM S.A. nie posiada udziałów Spółki Protecta Sp. z o.o.
- W dniu 4 kwietnia 2017 roku VOTUM S.A. nabyło 55% udziałów w spółce Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie.
- W dniu 12 maja 2017 roku VOTUM S.A. nabyło 100% akcji w spółce Multizakupy S.A. z siedzibą we Włocławku, obecna nazwa spółki AutoVotum S.A.
- W dniu 1 września 2017 roku Zarząd Votum S.A. podpisał warunkową umowę nabycia 100% udziałów w Spółce Redeem Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu za cenę 2 370 000 PLN od DSA Financial Group S.A. Warunkiem było wyrażenie zgody na niniejszą transakcję przez Radę Nadzorczą VOTUM S.A., zgodnie z treścią Statutu Spółki. Wartość nominalna udziałów 1 000 000 PLN. Prawo własności udziałów przejdzie na nabywcę z chwilą zapłaty umówionej ceny. Termin zapłaty ustalono do 31.07.2018r.
- W dniu 4 października 2017 r. Zarząd Votum S.A. podpisał umowy nabycia łącznie 24% udziałów w Spółce Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych Sp. z o.o. z siedzibą w Słupcy za łączną cenę 200 PLN od osób fizycznych. Tym samym Votum S.A. zwiększyła ilość posiadanych udziałów w tej Spółce do 88%. Pozostałe udziały należą do osoby fizycznej.
- W dniu 6 lutego 2018 r. Zarząd Votum S.A. podpisał umowę nabycia 12% udziałów w Spółce Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu za cenę 100 PLN od osoby fizycznej. Tym samym Votum S.A. zwiększyła ilość posiadanych udziałów w tej Spółce do 100%.

6.2 Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.
Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

6.3 Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, gdzie wartość sporu stanowi co najmniej 10% wartości kapitałów własnych Emitenta, dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej

Zarząd informuje, że wobec Emitenta oraz spółek zależnych nie toczą się postępowania, których wartość sporu stanowiłaby co najmniej 10% wartości kapitałów własnych Emitenta.

6.4 Informacje o udzieleniu przez Emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu stanowiącej równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta

W dniu 27 września 2017 r. Zarząd VOTUM S.A. zawarł umowę poręczenia dotyczącą umowy kredytowej zawartej w dniu 27 września 2017r. przez spółki zależne Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. z siedzibą w Krakowie i Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. Spółka Komandytowa z siedzibą w Krakowie a Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A. z siedzibą w Warszawie.
Przedmiotem poręczenia jest umowa o kredyt w wysokości 6 500 000,00 PLN (słownie: sześć milionów pięćset tysięcy PLN 00/100) na refinansowanie zadłużenia. Umowa poręczenia zobowiązała VOTUM S.A. do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy zgodnie z

zawartą umową kredytu. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 9 750 000 PLN (słownie: dziewięć milionów siedemset pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) i obowiązuje do dnia 27 września 2027 roku.
Spółka dokonała poręczenia weksli *in blanco* wystawionych przez spółkę zależną AutoVotum S.A. zabezpieczających jej zobowiązania wynikające z umów leasingu zawartych w okresie od dnia 05.07.2017 r. do dnia 31.12.2017 r., na łączną kwotę zobowiązania: 2 913 525 PLN, umowy a także umowy kredytowej z dnia 07.07.2017 r. na kwotę 500 000 PLN.
W okresie objętym niniejszym raportem Emitent oraz jego jednostki zależne nie udzieliły innych poręczeń kredytu lub pożyczki ani nie udzieliły gwarancji łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu stanowiącej równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

6.5 Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

6.5.1 Wolumen spraw odszkodowawczych prowadzonych przez VOTUM S.A. i KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

Przez cztery kwartały 2017 roku w VOTUM S.A. zarejestrowano 23 064 sprawy, co stanowi spadek o 7,40% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku. Jednocześnie Spółka odnotowała wzrost wartości prowadzonych na koniec roku 2017 spraw o 4,85% w porównaniu do końca roku 2016.

Liczba i wartość spraw prowadzonych przez VOTUM S.A. i KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k. za cztery kwartały 2017 i 2016 roku oraz zmiana procentowa

VOTUM S.A.	Q4 2017	Q4 2016	Zmiana %
Liczba zarejestrowanych spraw styczeń - grudzień	23 064	24 908	-7,40%
Liczba spraw prowadzonych na dzień 31 grudnia	14 860	14 628	1,59%
Liczba spraw ze zgłoszonymi roszczeniami	9 091	10 097	-9,96%
Łączna wartość wszystkich spraw na dzień 31 grudnia w tym:	**699 820 454**	-	-
- wartość spraw, w których na dzień 31 grudnia zgłoszono roszczenia	446 931 716	426 274 013	4,85%
- wartość spraw, w których na dzień 31 grudnia nie zgłoszono roszczeń	252 888 738	-	-

KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	Q4 2017	Q4 2016	Zmiana %
Liczba zarejestrowanych spraw odszkodowawczych styczeń - grudzień	3 118	3 547	-12,09%
Łączna liczba prowadzonych spraw na dzień 31 grudnia, w tym:	**9 981**	**9 557**	**4,44%**
- sprawy odszkodowawcze	7 671	8 149	-5,87%
- cesje wierzytelności	2 310	1 408	64,06%
Łączna wartość prowadzonych spraw na dzień 31 grudnia, w tym:	**457 067 909**	**442 248 794**	**3,35%**
- wartość spraw odszkodowawczych	443 215 158	434 009 447	2,12%
- cesje wierzytelności	13 852 751	8 239 347	68,13%

Liczba i wartość spraw prowadzonych przez VOTUM S.A. i KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k. na dzień 27.02.2018 r.

VOTUM S.A.	
Liczba zarejestrowanych spraw styczeń - luty	3 926
Liczba spraw prowadzonych na dzień 27 lutego	15 762
Liczba spraw, w których zgłoszono roszczenia	9 312
Łączna wartość prowadzonych spraw na dzień 27.02.2018	**770 973 484**

Wartość spraw prowadzonych na dzień 27 lutego, w których zgłoszono roszczenia	466 351 577
dodatkowo - sprawy niezgłoszone:	
- cesje	1 464 384
- umowy o dochodzenie roszczeń bankowych	183 980 985
- pozostałe	119 176 538
KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	
Liczba prowadzonych spraw	**9 870**
- sprawy odszkodowawcze	7 476
- cesje	2 394
Wartość prowadzonych spraw	451 023 714
- sprawy odszkodowawcze	436 651 371
- cesje	14 372

6.5.2 Zakup udziałów w Spółce VIDSHKODUVANNYA Sp. z o.o.

W dniu 4 stycznia 2017 roku Zarząd Votum S.A. podpisał umowę nabycia 9% udziałów w Spółce VIDSHKODUVANNYA Sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie za cenę 45 000 PLN od osoby fizycznej. Wartość nominalna udziałów 1080 UAH (161,46 PLN). W efekcie niniejszej transakcji Votum S.A. zwiększyło swój udział w VIDSHKODUVANNYA Sp. z o.o. z 90% do 99% udziałów, w związku z weryfikacją zaangażowania w spółki zależne od Votum S.A.

6.5.3 Rezygnacja Członka Zarządu z pełnienia funkcji.

W dniu 23 stycznia 2017 roku Członek Zarządu Pan Mirosław Greber złożył zawiadomienie o rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu VOTUM S.A., ze skutkiem na dzień 23 stycznia 2017 roku.

6.5.4 Sprzedaż udziałów Ukraińsko-Polskie Centrum Rehabilitacji.

W dniu 20 stycznia 2017 roku Zarząd PCRF S.A., spółki zależnej od VOTUM S.A., podpisał umowę sprzedaży 75% udziałów w Spółce Ukraińsko-Polskie Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie za cenę 3750 UAH (560,63 PLN) z Polskim Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. – Centrum Medycznej Oświaty Sp. z o.o. (Lwów) który jest podmiotem powiązanym poprzez kluczowe kierownictwo. W efekcie niniejszej transakcji Grupa Kapitałowa zanotowała w 2017r. szacowany zysk na transakcji w kwocie 113 tys. PLN.

6.5.5 Zakup udziałów w Spółce VOTUM Connect S.A.

W dniu 31 stycznia 2017 roku Zarząd Votum S.A. podpisał umowę nabycia, pod warunkiem uzyskania wymaganych zgód korporacyjnych, 30% akcji w Spółce VOTUM Connect S.A. z siedzibą w Kamieniu za cenę 70 000 PLN od osoby fizycznej. Wartość nominalna akcji wynosi 30 000 PLN. W efekcie niniejszej transakcji Votum S.A. zwiększyło swój udział w VOTUM Connect S.A. z 60% do 90% udziałów w związku z weryfikacją zaangażowania w spółki zależne od Votum S.A. W dniu 24 lutego 2017 r. Rada Nadzorcza VOTUM Connect S.A. wyraziła zgodę na zawarcie wyżej wymienionej transakcji, tym samym umowa została zrealizowana.

6.5.6 Rezygnacja Prezesa Zarządu z pełnienia funkcji.

W dniu 28 marca 2017 roku Prezes Zarządu Pan Dariusz Czyż złożył zawiadomienie o rezygnacji z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu VOTUM S.A., ze skutkiem na dzień 29 marca 2017 roku.

6.5.7 Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy VOTUM S.A.

Uchwałą z dnia 28 marca 2017 roku Zarząd VOTUM S.A postanowił zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Zostało ono zaplanowane na dzień 24 kwietnia 2017 roku. Dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przypadał na 8 kwietnia 2017 roku. Ogłoszenie o zwołaniu, formularz głosowania przez pełnomocnika oraz projekty uchwał dostępne są na stronie internetowej www.ri.votum-sa.pl w zakładce Walne Zgromadzenia.

6.5.8 Sprzedaż udziałów Protecta Sp. z o.o.

W dniu 31 marca 2017 roku Zarząd VOTUM S.A., podpisał umowę sprzedaży 36% udziałów w Spółce Protecta Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku na rzecz DSA Investment S.A. Spółka zbyła 720 udziałów za cenę 175 zł za 1 za udział.

6.5.9 Powołanie Prezesa oraz Wiceprezesa Zarządu Spółki

Rada Nadzorcza Emitenta na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2017 roku podjęła uchwałę w sprawie powierzenia funkcji Prezesa Zarządu bieżącej kadencji dotychczasowemu Wiceprezesowi Spółki – Panu Bartłomiejowi Krupie, oraz uchwałę w sprawie powierzenia funkcji Wiceprezesa Zarządu bieżącej kadencji dotychczasowemu Członkowi Zarządu – Pani Elżbiecie Kupiec.

6.5.10 Zakup udziałów w Spółce Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o.

W dniu 4 kwietnia 2017 roku Zarząd Votum S.A., po uzyskaniu wymaganych zgód korporacyjnych, podpisał umowę nabycia 55% udziałów w Spółce Centrum Medycznej Oświaty sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie za cenę 140 000 PLN od osoby fizycznej. Wartość nominalna udziałów 228 250 UAH.

6.5.11 Zawarcie umowy o kredyt obrotowy

W dniu 19 kwietnia 2017 roku Spółka zawarła z ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach przy ul. Sokolskiej 34 („Bank") umowę o kredyt obrotowy na kwotę 6 000 000 PLN (sześć milionów złotych) w celu sfinansowania planów rozwojowych Spółki. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR dla trzymiesięcznych depozytów międzybankowych powiększone o marżę Banku w wysokości 1,8%.Kredyt został udzielony na okres do dnia 31.03.2020 roku. Pozostałe zapisy umowy nie odbiegają od standardowych zapisów stosowanych dla tego typu umów. Jako zabezpieczenie kredytu zostały przyjęte:

- hipoteka umowna na prawie użytkowania wieczystego wraz z prawem własności budynku należącego do Spółki.
- cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości wskazanej w ustępie poprzedzającym,
- oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 par. 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego, dotyczący obowiązku zapłaty sumy pieniężnej do wysokości 9 000 0000 zł.

6.5.12 Powołanie Członka Rady Nadzorczej

W dniu 24 kwietnia 2017 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki VOTUM S.A. Podjęło ono uchwałę o wyborze Pana Dariusza Czyża w skład Rady Nadzorczej V kadencji, oraz rekomendacji dla Rady Nadzorczej w sprawie powierzenia Panu Dariuszowi Czyżowi funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

6.5.13 Powierzenie Panu Dariuszowi Czyżowi funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej

W dniu 27 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu Pana Andrzeja Łebka z funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej i powierzeniu tej funkcji, zgodnie z rekomendacją Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 24 kwietnia 2017 roku, Panu Dariuszowi Czyżowi. Dotychczasowy Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – Pan Andrzej Łebek pozostaje na stanowisku Członka Rady Nadzorczej.

6.5.14 Zakup udziałów w Spółce Multizakupy S.A.

W dniu 12 maja 2017 r. VOTUM S.A. nabyło 100% udziałów w spółce Multizakupy S.A. z siedzibą we Włocławku za cenę 10.000 PLN od spółki DSA Financial Group S.A. z siedzibą we Wrocławiu. Wartość aktywów netto na ostatni dzień bilansowy wyniosła 15 tys. PLN. Obecnie spółka zmieniła nazwę na AutoVotum S.A.

6.5.15 Rekomendacja Zarządu w sprawie podziału zysku za rok 2016

W dniu 16 maja 2017 roku Zarząd Spółki ogłosił rekomendację dotyczącą podziału zysku wypracowanego przez Spółkę w roku 2016. Zarząd zaproponował następujący podział:

- kwotę 32 721,09 PLN (słownie: trzydzieści dwa tysiące siedemset dwadzieścia jeden złotych 09/100) z przeznaczeniem na odpis na kapitał zapasowy;
- kwotę 8 040 000 zł (słownie: osiem milionów czterdzieści tysięcy złotych) z przeznaczeniem na dywidendę dla akcjonariuszy. Dywidenda przypadająca na 1 akcję wyniesie 67 groszy i zostanie wypłacona w dwóch transzach.

Dzień dywidendy – 10 lipca 2017 r.
Dzień wypłaty I transzy dywidendy w wysokości 33 groszy na 1 akcję (tj. 49% należnej dywidendy) – 25 lipca 2017 r.
Dzień wypłaty II transzy dywidendy w wysokości 34 groszy na 1 akcję (tj. 51% należnej dywidendy) – 25 października 2017 r.

6.5.16 Opinia Rady Nadzorczej odnośnie rekomendacji Zarządu w sprawie podziału zysku za rok 2016

W dniu 23 maja 2017 roku Rada Nadzorcza VOTUM S.A. dokonała pozytywnej oceny uchwały Zarządu z dnia 16 maja 2017 roku w przedmiocie rekomendacji Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki sposobu podziału zysku netto osiągniętego w roku obrotowym 2016.

6.5.17 Zwołanie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy VOTUM S.A.

W dniu 24 maja 2017 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o zwołaniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Zostało ono zaplanowane na dzień 29 czerwca 2017 roku. Dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przypadał na 13 czerwca 2017 roku. Ogłoszenie o zwołaniu, formularz głosowania przez pełnomocnika oraz projekty uchwał dostępne są na stronie internetowej www.ri.votum-sa.pl w zakładce Walne Zgromadzenia.

6.5.18 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za 2017 i 2018 rok

W dniu 29 czerwca 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi, uchwałę w przedmiocie wyboru podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu półrocznych i rocznych jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej VOTUM za rok obrotowy 2017-2018. Wybranym podmiotem jest spółka 4Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu, ul. Kościelna 18 lok. 4, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów pod numerem 3363.

Jednocześnie Rada Nadzorcza Spółki upoważniła Zarząd Spółki do zawarcia umowy z wybranym przez siebie podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych. Przedmiotem umowy będzie:

- przegląd jednostkowego półrocznego sprawozdania finansowego spółki VOTUM S.A. za 2017 i 2018 rok
- przegląd skonsolidowanego półrocznego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej VOTUM za 2017 i 2018 rok;
- badanie i sporządzenie pisemnej opinii wraz z raportem z badania jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego VOTUM S.A. za rok obrotowy 2017 i 2018;
- badanie i sporządzenie pisemnej opinii wraz z raportem z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej VOTUM za rok obrotowy 2017 i 2018.

Powyższa umowa zawarta zostanie na czas wykonania przedmiotu umowy przez 4Audyt Sp. z o.o. Jest to pierwsza umowa na badanie sprawozdań finansowych pomiędzy 4Audyt Sp. z o.o. a VOTUM S.A.

6.5.19 Dywidenda z zysku za rok 2016

W dniu 29 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie VOTUM S.A. podjęło Uchwałę nr 8 w sprawie przeznaczenia wyniku finansowego za rok 2016, zgodnie z którą Zwyczajne Walne Zgromadzenie VOTUM S.A. postanowiło przeznaczyć zysk Spółki za rok obrotowy 2016 w kwocie netto 8 072 721,09 zł (osiem milionów siedemdziesiąt dwa tysiące siedemset dwadzieścia jeden złotych dziewięć groszy) wypracowany w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. w następujący sposób:

a) kwotę 32 721,09 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące siedemset dwadzieścia jeden złotych dziewięć groszy) z przeznaczeniem na odpis na kapitał zapasowy;

b) kwotę 8 040 000 zł (słownie: osiem milionów czterdzieści tysięcy zł), tj. kwotę 0,67 zł (słownie: sześćdziesiąt siedem groszy) na jedną akcję, z przeznaczeniem na dywidendę dla akcjonariuszy.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy na podstawie art. 348 § 3 Kodeksu spółek handlowych ustala jako dzień dywidendy 10.07.2017r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy na podstawie art. 348 § 3 Kodeksu spółek handlowych postanawia, że dywidenda w pierwszej transzy w wysokości 0,33 zł (słownie: trzydzieści trzy grosze) na jedną akcję zostanie wypłacona w dniu 25.07.2017 r., a w drugiej transzy w wysokości 0,34 zł (słownie: trzydzieści cztery grosze) na jedną akcję w dniu 25.10.2017 r.

6.5.20 Poręczenie weksli in blanco zabezpieczających zobowiązania

Spółka dokonała poręczenia weksli *in blanco* wystawionych przez spółkę zależną AutoVotum S.A. zabezpieczających jej zobowiązania wynikające z umów leasingu zawartych w okresie od dnia 05.07.2017 r. do dnia 31.12.2017 r., na łączną kwotę zobowiązania: 2 913 525 PLN, umowy a także umowy kredytowej z dnia 07.07.2017 r. na kwotę 500 000 PLN.

6.5.21 Powołanie prokurenta Spółki

W dniu 5 lipca 2017 r. Zarząd Votum S.A. podjął uchwałę o udzieleniu prokury łącznej Pani Beacie Wróblewskiej-Pohnke. Prokura może być wykonywana przez składanie oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych spółki oraz podpisywanie umów w imieniu Spółki, w przypadku ustanowienia zarządu jednoosobowego – przy współdziałaniu łącznie z drugim prokurentem, w przypadku ustanowienia zarządu wieloosobowego – przy współdziałaniu łącznie z członkiem zarządu.

Pani Beata Wróblewska-Pohnke zgodnie ze złożonym oświadczeniem nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do Spółki oraz nie uczestniczy w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej ani spółki osobowej, a także nie jest członkiem organu konkurencyjnej spółki kapitałowej oraz nie uczestniczy w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek jej organu.

Pani Beata Wróblewska-Pohnke nie figuruje w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych.

6.5.22 Warunkowe nabycie udziałów w Spółce Redeem Sp. z o.o.

W dniu 1 września 2017 roku Zarząd Votum S.A. zawarł warunkową umowę nabycia 100% udziałów w Spółce Redeem Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu za cenę 2 370 000 PLN. Wartość nominalna udziałów 1 000 000 PLN. Warunkiem było wyrażenie zgody na niniejszą transakcję przez Radę Nadzorczą VOTUM S.A., zgodnie z treścią Statutu Spółki. Niniejsza zgoda została udzielona dnia 7 września 2017 r. Prawo własności udziałów przejdzie na nabywcę z chwilą zapłaty umówionej ceny. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie nastąpiła zapłata całości umówionej ceny której płatność ustalono do 31.07.2018r.

6.5.23 Przyjęcie programu opcji menedżerskich

W dniu 7 września 2017 roku Zarząd przyjął program opcji menedżerskich. Realizacja programu zapewni włączenie w strukturę właścicielską kadry menedżerskiej. Program polega na udzieleniu wybranej grupie menedżerów pożyczek celowych na wyszczególnionych poniżej zasadach:
• pożyczka udzielona zostaje wyłącznie w celu dokonania zakupu przez pożyczkobiorcę akcji VOTUM S.A.;
• nabycie akcji w ramach programu nastąpić musi do dnia 31.12.2017 roku;
• udzielona pożyczka nie jest oprocentowana;
• udzielona pożyczka zostanie spłacona do dnia 31.08.2023 roku;
• w przypadku, gdy przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej VOTUM za lata 2018 i 2019 łącznie będą równe, bądź wyższe niż 50 000 000 zł (słownie: pięćdziesiąt milionów złotych), co wynikać będzie ze skonsolidowanych sprawozdań Grupy Kapitałowej VOTUM za lata 2018 i 2019, pożyczkodawca zwolni pożyczkobiorcę z obowiązku spłaty połowy kwoty pożyczki;
• w razie ziszczenia się powyższego warunku termin ostatniej raty pożyczki przypadnie na dzień 31.08.2020;
• zabezpieczeniem pożyczek udzielanych w ramach programu są weksle in blanco składane przez pożyczkobiorców wraz z upoważnieniem pożyczkodawcy do jego wypełnienia w każdym czasie.
Łączny budżet jaki Emitent przeznaczy na realizację niniejszego programu wynosi 1 250 000 zł (słownie: jeden milion dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych).

6.5.24 Zmiana w treści Statutu Spółki

W dniu 12 września 2017 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany Statutu Spółki. Zmiana Statutu dokonana została uchwałą numer 21 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy VOTUM S.A. z dnia 29 czerwca 2017 roku. Zmianie uległo brzmienie § 13 ust. 2 Statutu. Wcześniej zawierał on zapis: „W skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi od 5 do 7 członków. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego.”. Po zmianie zapis brzmi: „W skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi od 5 do 7 członków. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących.”. Pozostałe postanowienia Statutu Spółki pozostają bez zmian.

6.5.25 Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy VOTUM S.A.

Uchwałą z dnia 26 września 2017 roku Zarząd VOTUM S.A postanowił zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Zostało ono zaplanowane na dzień 24 października 2017 roku. Dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przypada na 8 października 2017 roku. Ogłoszenie o zwołaniu, formularz głosowania przez pełnomocnika oraz projekty uchwał dostępne są na stronie internetowej www.ri.votum-sa.pl w zakładce Walne Zgromadzenia.

6.5.26 Zawarcie umowy poręczenia kredytu spółek zależnych

W dniu 27 września 2017 r. Zarząd VOTUM S.A. zawarł umowę poręczenia dotyczącą umowy kredytowej zawartej w dniu 27 września 2017r. przez spółki zależne: Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. z siedzibą w Krakowie i Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. Spółka Komandytowa z siedzibą w Krakowie a Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A. z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem poręczenia jest umowa o kredyt w wysokości 6 500 000,00 PLN (słownie: sześć milionów pięćset tysięcy PLN 00/100) na refinansowanie zadłużenia. Umowa poręczenia zobowiązała Spółkę do zaspokojenia wszelkich zobowiązań kredytobiorców zgodnie z zawartą umową kredytu. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 9 750 000 PLN (słownie: dziewięć milionów siedemset pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) i obowiązuje do dnia 27 września 2027 roku.

6.5.27 Zakup udziałów w Spółce Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych Sp. z o.o.

W dniu 4 października 2017 r. Zarząd Votum S.A. podpisał umowy nabycia łącznie 24% udziałów w Spółce Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych sp. z o.o. z siedzibą w Słupcy za łączną cenę 200 PLN od osób fizycznych. Tym samym Votum S.A. zwiększyła ilość posiadanych udziałów w tej Spółce z 64% do 88%. Pozostałe udziały należą do osoby fizycznej.

6.5.28 Rezygnacja Wiceprzewodniczące Rady Nadzorczej z pełnienia funkcji

W dniu 31 października 2017 roku Członek i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Pan Dariusz Czyż złożył zawiadomienie o rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej VOTUM S.A., ze skutkiem na dzień 1 listopada 2017 roku.

6.5.29 Powierzenie Panu Andrzejowi Łebkowi funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej

W dniu 4 grudnia 2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powierzeniu funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Panu Andrzejowi Łebkowi.

6.5.30 Powołanie prokurenta Spółki

W dniu 5 grudnia 2017 r. Zarząd Votum S.A. podjął uchwałę o udzieleniu prokury łącznej Pani Magdalenie Krysce. Prokura może być wykonywana przez składanie oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych spółki oraz podpisywanie umów w imieniu Spółki, w przypadku ustanowienia zarządu jednoosobowego – przy współdziałaniu łącznie z drugim prokurentem, w przypadku ustanowienia zarządu wieloosobowego – przy współdziałaniu łącznie z członkiem zarządu.

Pani Magdalena Kryska zgodnie ze złożonym oświadczeniem nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do Spółki oraz nie uczestniczy w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej ani spółki osobowej, a także nie jest członkiem organu konkurencyjnej spółki kapitałowej oraz nie uczestniczy w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek jej organu.

Pani Magdalena Kryska nie figuruje w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych.

6.5.31 Odwołanie prokurenta Spółki

W dniu 04 stycznia 2018 r. Zarząd Votum S.A. złożył Pani Beacie Wróblewskiej-Pohnke, prokurentowi Spółki, oświadczenie o odwołaniu prokury udzielonej dnia 05 lipca 2017 r.

6.5.32 Oferta PCRF S.A. Sp. kom. wybrana przez NFZ

W dniu 1 lutego 2018 r. Zarząd VOTUM S.A. powziął informację o ogłoszeniu przez Mazowiecki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia rozstrzygnięcia postępowania w trybie konkursu ofert, w którym udział brała Spółka zależna od Emitenta - Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM Spółka Akcyjna Spółka komandytowa z siedzibą w Krakowie (PCRF). Oferta PCRF została wybrana w niniejszym postępowaniu. Zgodnie z trybem określonym w Zarządzeniach Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, z PCRF zostanie zawarta umowa na świadczenie rehabilitacji leczniczej w zakresie leczenia dorosłych chorych ze śpiączką. Umowa zostanie zawarta na okres od 01.04.2018 r. do 30.06.2027 r. Ostateczna wartość kontraktu, w zależności od kategorii przyjmowanego pacjenta, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. z późn. zm. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych, wyniesie w tym okresie od 12,9 mln PLN do 23,0 mln PLN.

6.5.33 Zakup udziałów w Spółce Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych Sp. z o.o.

W dniu 6 lutego 2018 r. Zarząd Votum S.A. podpisał umowy nabycia 12% udziałów w Spółce Biuro Ogólnopolskich Badań Ankieterów Terenowych Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu za cenę 100 PLN od osoby fizycznej. Tym samym Votum S.A. zwiększyła ilość posiadanych udziałów w tej Spółce do 100%.

6.5.34 Rezygnacja Wiceprezesa Zarządu z pełnienia funkcji.

W dniu 9 lutego 2018 roku Wiceprezes Zarządu Pani Elżbieta Kupiec złożyła zawiadomienie o rezygnacji z członkostwa w Zarządzie VOTUM S.A., ze skutkiem na dzień 9 lutego 2018 roku.

6.5.35 Powołanie Wiceprezesa Zarządu Spółki

Rada Nadzorcza Emitenta na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2018 roku podjęła uchwałę o powołaniu Pani Agnieszki Czaplińskiej do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora Finansowego. Uchwała weszła w życie z chwilą jej podjęcia.

Pani Agnieszka Czaplińska posiada wykształcenie wyższe, jest absolwentką Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (dawniej Akademia Ekonomiczna im. O. Langego) - Wydział Zarządzania i Informatyki, kierunek Informatyka i Ekonometria. Ukończyła również studia podyplomowe w zakresie podatków i controllingu.
Po ukończeniu studiów magisterskich rozpoczęła pracę zawodową w obszarze księgowości i finansów, w tym na stanowisku głównego księgowego w jednostce publicznej.
04.2006 – 09.2011 Główny Księgowy DSA Financial Group S.A.
04.2011 – nadal Członek Zarządu – Dyrektor Finansowy Klubu Szachowego Polonia Wrocław Sp. z o.o.
06.2011 – 12.2016 Prokurent DSA Investment S.A.
09.2011 – 02.2018 II Wiceprezes Zarządu DSA Financial Group S.A.

Pani Agnieszka Czaplińska nie wykonuje działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności Spółki, nie uczestniczy w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek organu.
Pani Agnieszka Czaplińska pełni funkcję II Wiceprezesa Zarządu DSA Financial Group S.A. oraz Członka Zarządu – Dyrektora Finansowego Klubu Szachowego Polonia Wrocław Sp. z o.o.
Pani Agnieszka Czaplińska nie jest wpisana do Rejestru Dłużników Niewypłacalnych.

6.6 Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

W okresie od 01.01.2017r. do dnia publikacji nie wystąpiły nietypowe zdarzenia gospodarcze, które miałyby znaczący wpływ na pozycje aktywów, pasywów, kapitału wyniku netto oraz przepływów środków pieniężnych Grupy Kapitałowej

6.7 Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe

Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się na warunkach rynkowych. Cena transakcji ustalana jest na zasadach rynkowych w taki sposób, jakby podmioty uczestniczące w transakcji stanowiły odrębne niepowiązane podmioty funkcjonujące na rynku.

6.8 Stanowisko Zarządu odnośnie do możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Zarząd w bieżącym okresie nie publikował prognoz wyników dotyczących roku 2017.

6.9 Opis istotnych dokonań i niepowodzeń w okresie IV kwartale 2017r. a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej VOTUM S.A. oraz Grupy Kapitałowej, w tym o zdarzeniach, które miały miejsce do dnia publikacji niniejszego raportu

W prezentowanym okresie nastąpiły zmiany w Zarządzie Spółki, szczegółowo opisane w pkt. 6.5.6, 6.5.9, 6.5.34, 6.5.35.

6.10 Komentarz do wyników Grupy Kapitałowej VOTUM S.A.

Aktywa i Pasywa
Wartość aktywów bilansu zwiększyła się o 14% w stosunku do kwoty aktywów prezentowanych na koniec 2016r. Aktywa trwałe stanowią obecnie 50% sumy bilansowej. Należności handlowe stanowią 22% sumy bilansowej, wzrosły o 43% w stosunku do stanu na koniec 2016r. Na koniec kwartału 2017 zmniejszył się stan środków pieniężnych o 5 454 tys. PLN w porównaniu z końcem 2016r. Spadek środków pieniężnych związany jest z wypłatą dywidendy (8 040 tys. zł), nabywaniem portfeli spraw szkód rzeczowych oraz rozwojem sieci sprzedaży. Wydatki związane z nabyciem i prowadzeniem szkód rzeczowych wyniosły w 2017 roku 12 305 tys. PLN, co stanowi ponad połowę wszystkich wydatków poniesionych od początku trwania tego projektu. W 2017 roku zawarto 2 739 umów cesji wierzytelności (w 2016 roku – 1 340 umów).

Uwzględniając poziom rentowności projektu szkód rzeczowych Zarząd Spółki podjął decyzję o zewnętrznym dofinasowaniu, zaciągając kredyt obrotowy w wysokości 6 mln PLN. Wydatki związane z rozwojem projektu szkód rzeczowych zwiększyły pozycję rozliczeń międzyokresowych o kwotę 5 451 tys. PLN.
Udział kapitałów własnych w pasywach bilansu spadł do poziomu 37%, co świadczy o bardzo stabilnym poziomie kapitałów. Struktura zobowiązań długoterminowych jest wynikiem zaciągnięcia kredytu na nabycie nieruchomości. Zobowiązania długoterminowe stanowią 26% sumy bilansowej. Zobowiązania krótkoterminowe stanowią obecnie 38 % sumy bilansowej (stan na 31.12.2016 – 33%). Wzrost zobowiązań długoterminowych o 61% związane jest z zaciągnięciem kredytu obrotowego na kwotę 6 000 tys. zł. Wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 30% w stosunku do stanu na koniec roku 2016 wynika głównie ze wzrostu zobowiązania kredytowego krótkoterminowego.

AKTYWA	31.12.2017	Struktura 31.12.2017 roku	31.12.2016	Struktura 31.12.2016 roku
Aktywa trwałe	**37 083**	**50%**	**33 783**	**52%**
Rzeczowe aktywa trwałe	28 497	38%	26 520	41%
Wartości niematerialne	683	1%	804	1%
Wartość firmy	3 731	5%	3 495	5%
Inwestycje w jednostkach powiązanych wycenianych metodą praw własności	-	0%	104	0%
Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją	-	0%	-	0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	0%	-	0%
Pozostałe aktywa finansowe	2 798	4%	1 504	2%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1125	2%	1249	2%
Pozostałe aktywa trwałe	249	0%	107	0%
Aktywa obrotowe	**37 234**	**50%**	**31 512**	**48%**
Zapasy	16	0%	12	0%
Należności handlowe	16 496	22%	11 550	18%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	390	1%	1	0%
Pozostałe należności	1 946	3%	1 621	2%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	0%	-	0%
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	0%	-	0%
Pozostałe aktywa finansowe	978	1%	917	1%
Rozliczenia międzyokresowe	11 606	16%	6155	9%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 802	8%	11 256	17%
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	-	0%	-	0%
AKTYWA RAZEM	**74 317**	**100%**	**65 295**	**100%**

PASYWA	31.12.2017	Struktura 31.12.2017 roku	31.12.2016	Struktura 31.12.2016 roku
Kapitał własny	**27 188**	**37%**	**31 817**	**49%**
Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej	**27 002**	**36%**	**31 687**	**49%**
Kapitał zakładowy	1 200	2%	1 200	2%
Kapitały zapasowy	17 304	23%	17 271	26%
Różnice kursowe z przeliczenia	413	1%	320	0%
Odpis zysku w ciągu roku obrotowego	-	0%	-	0%
Niepodzielony wynik finansowy	4 451	6%	246	0%
Wynik finansowy bieżącego okresu	3 634	5%	12 650	19%
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	**186**	**0%**	**130**	**0%**
Zobowiązanie długoterminowe	**18 986**	**26%**	**11 829**	**18%**
Kredyty i pożyczki	15 180	20%	9 636	15%
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 460	3%	908	1%
Inne zobowiązania długoterminowe	-	0%	2	0%
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 225	2%	1 123	2%
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	65	0%	114	0%
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	56	0%	46	0%
Pozostałe rezerwy	-	0%	-	0%
Zobowiązania krótkoterminowe	**28 143**	**38%**	**21 649**	**33%**
Kredyty i pożyczki	5 296	7%	1 614	2%
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 580	2%	867	1%
Zobowiązania handlowe	14 819	20%	12 171	19%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	0%	530	1%
Pozostałe zobowiązania	2 983	4%	3 126	5%
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	182	0%	373	1%
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	561	1%	426	1%
Pozostałe rezerwy	2 722	4%	2 542	4%
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	0%	-	0%
PASYWA RAZEM	**74 317**	**100%**	**65 295**	**100%**

Wynik netto

Zysk netto Grupy kształtuje się na poziomie 3 634 tys. PLN i wykazuje spadek o 71% w stosunku do zysku netto osiągniętego w okresie porównywalnym. W IV kwartale bieżącego roku obserwujemy spadek rentowności na sprzedaży z 17,4% w IV kwartale 2016r. do 6,5% w bieżącym okresie. W IV kwartale 2017r. rentowność na działalności operacyjnej wyniosła 5,6% przy 16,3% w analogicznym okresie poprzedniego roku. Rentowność netto w IV kwartale wyniosła 3,9% w porównaniu z 12,9% w IV kwartale 2016r. Obniżenie wskaźników rentowności wynika głównie z pozycji poniesionych kosztów oraz zmniejszenia się udziału odszkodowań z tytułu śmierci osoby bliskiej. Obecnie te sprawy stanowią mniej niż połowę obecnego prowadzonego portfela zgłoszonego do sądów.

	Q4 2017	Q4 2016	różnica (Q4 2017 - Q4 2016)	różnica % (Q4 2017 /Q4 2016)
Przychody ze sprzedaży	**93 960**	**98 417**	**-4 457**	**-5%**
Koszty działalności operacyjnej	87 886	81 278	6 608	8%
Zysk (strata) ze sprzedaży	***6 074***	***17 139***	***-11 065***	***-65%***
Pozostałe przychody operacyjne	709	422	287	68%
Pozostałe koszty operacyjne	1 481	1 495	-14	-1%
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	**5 302**	**16 066**	**-10 764**	**-67%**
Przychody finansowe	470	333	137	41%
Koszty finansowe	870	635	235	37%

Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności	15	29	-14	-48%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	**4 917**	**15 793**	**-10 876**	**-69%**
Podatek dochodowy	1 199	3 087	-1 888	-61%
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	3 718	12 706	-8 988	-71%
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	**3 718**	**12 706**	**-8 988**	**-71%**
Zysk (strata) przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	84	56	28	50%
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	**3 634**	**12 650**	**-9 016**	**-71%**

Przychody

Przychody Grupy Kapitałowej w bieżącym roku zmniejszyły się o 5% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Przychody w spółkach zagranicznych zmniejszyły się o 12% tj. o 1.105 tys. zł.

W roku 2017 spółka Votum konsekwentnie realizowała politykę zmierzającą do kierowania na drogę postępowania sądowego spraw, w których ubezpieczyciele bezzasadnie odmawiają wypłaty odszkodowania lub wypłacają je w zaniżonej wysokości. Analizując udział spraw kierowanych do sądu w zakresie roszczeń innych niż cesje wierzytelności należy wskazać, że proporcja spraw skierowanych do procesów w stosunku do liczby spraw zarejestrowanych w Votum w 2017r. utrzymała się na podobnym poziomie. W I połowie 2017 r. do procesu skierowano 1170 spraw, natomiast w drugiej połowie 2017 r., do procesu skierowano już 1696, co oznacza wzrost o blisko 45% (dane nie obejmują spraw cesji wierzytelności).

Wzrost wartości portfela spraw procesowych wyniósł 2% (o 9,2 mln zł) w porównaniu z ubiegłym okresem. Należy wskazać, że wynika to m.in. z zaprzestania prowadzenia (w tym także na drodze sądowej) spraw odszkodowawczych o najniższych wartościach roszczeń od dnia 1 sierpnia 2017r. W okresie będącym przedmiotem sprawozdania nastąpiło skrócenie czasu prowadzenia postępowań przedsądowych w stosunku do roku 2016. Czynniki te przełożyły się na zwiększenie wartości przedmiotu sporu (zarówno z uwagi na brak wypłaty świadczenia w tym okresie przez ubezpieczyciela, jak i wypłatę wyłącznie kwoty bezspornej). W kolejnych okresach należy spodziewać się utrzymania dotychczasowej proporcji w zakresie ilości spraw kierowanych do procesu, przy jednoczesnym zachowaniu ich wartości.

W odniesieniu do spraw z zakresu cesji wierzytelności należy odnotować siedmiokrotny wzrost wolumenu spraw, w których wytoczono powództwa - ze 183 spraw w roku 2016 do 1252 w roku 2017. Oznacza to również wzrost wartości portfela tych spraw o blisko 70% w stosunku do roku 2016. W kolejnych okresach, uwzględniając obecną politykę ubezpieczycieli w zakresie szkód w pojazdach, należy spodziewać się zwiększenia zarówno ilości tych spraw, jak i wartości przedmiotu sporu.

Począwszy od dnia 1 października 2017 roku spółka dążąc do poprawy konkurencyjności swojej oferty wprowadziła nowy wzorzec umowy stosowany do wszystkich szkód osobowych, w którym przewidziano finansowanie przez Votum opłat sądowych w przypadku, gdy klient nie został od nich zwolniony przez sąd. Wraz z realizacją konsekwentnej polityki kierowania spraw na drogę postępowania sądowego spowodowało to wzrost kosztów w tym obszarze o 1,5 mln zł w 2017r. w stosunku do 2016 roku. Należy oczekiwać, że wobec ujednolicenia oferty spółki dla wszystkich spraw z zakresu szkód osobowych, tendencja wzrostowa w zakresie kosztów związanych z opłatami sądowymi będzie się utrzymywała w kolejnych okresach, a wraz z nią wartość portfela spraw procesowych.

Powodem odnotowanego w 2017 r. spadku przychodów jest zarówno zmniejszenie ilości spraw przyjętych przez Votum w I połowie roku jak i wspomniane wcześniej skrócenie czasu obsługi sprawy na etapie przedsądowym oraz zmniejszenie wysokości odsetek zasądzonych przez sądy. Warto bowiem podkreślić, że sprawy sądowe zakończone w 2016 r. najczęściej dotyczyły roszczeń osób bliskich poszkodowanych, którzy ponieśli śmierć przed 03.08.2008 r., w których czas prowadzenia sprawy na etapie przedsądowym był dłuższy niż obecnie. Tym samym od dnia wymagalności roszczenia o zadośćuczynienie do dnia zapłaty mijało więcej czasu niż w sprawach obsługiwanych obecnie (skrócenie rotacji), a co za tym idzie odsetki ustawowe były należne za dłuższy okres. Jednocześnie ich wysokość zmniejszyła się w czasie: w latach 2008 – 2014 wysokość odsetek ustawowych wynosiła 13%, podczas gdy od 2014 można zaobserwować ich znaczny spadek, początkowo do 8%, a obecnie do 7%. Oznacza to, że w okresie kumulacji portfela roszczeń wynikających ze wskazanych wcześniej zdarzeń ze skutkiem śmiertelnym (lata 2013 – 2014) wysokość odsetek była o niemal połowę wyższa niż obecnie. Uwzględniając, że udział odsetek w ogólnej kwocie świadczenia zasądzonego przez sąd wynosi blisko 20%, spadek ich wartości w naturalny sposób przełożył się na wysokość uzyskiwanego przez spółkę przychodu.

Koszty

Koszty działalności operacyjnej w bieżącym roku wzrosły o 8% w porównaniu z analogicznym okresem roku 2016. W wartościach bezwzględnych największy wzrost kosztów odnotowano na usługach obcych (+2 038 tys. zł tj. zmiana 5% w porównaniu Q42017 /Q42016), podatkach i opłatach (+1455 tys. zł zmiana 38% w porównaniu z Q42017/Q42016) oraz wynagrodzeń wraz z narzutami (+2 064 tys. zł tj. 8% Q42017/Q42016). Zwiększone koszty usług obcych, podatków i opłat oraz wynagrodzeń w porównaniu z ubiegłym okresem są wynikiem w szczególności wzrostu kosztów związanych z obsługą spraw procesowych oraz rozwojem sieci sprzedaży.

Wynagrodzenia i zatrudnienie

Doprowadzając do wzmocnienia kluczowych obszarów opartych na czynniku ludzkim w 3 kwartale 2017 zmodyfikowano budżet wynagrodzeniowy zarówno w departamentach odpowiedzialnych bezpośrednio za dochodzenie roszczeń jak i pozostałych departamentach Spółki . Bazując na widocznych trendach i sytuacji na rynku pracy, w VOTUM S.A. oraz w Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy Sp.k. zrezygnowano z wynagrodzeń zmiennych na rzecz wynagrodzeń stałych, podwyższając jednocześnie najniższe wynagrodzenia.

Wzrost pozycji wynagrodzeń jest również wynikiem zwiększenia zatrudnienia. W roku 2017 w Votum S.A. zatrudnienie wzrosło o prawie 37%, w stosunku do roku 2016. Według stanu na 1 stycznia 2017 pracowało 189 osób, na 31 grudnia 2017 było to 258 osób.

ROTACJA ZATRUDNIENIA VOTUM S.A.	liczba pracowników na dzień 31.12.2016	liczba pracowników przyjętych	liczba pracowników zwolnionych	przesunięcie pomiędzy działami (używam +/-_	liczba pracowników na dzień 31.12.2017
Zarząd	4		2		2
Administracja	78	22	16	7	91
Dział sprzedaży (sieć sprzedaży VOTUM)	24	77	28		73
Pion produkcji	82	26	10	-7	91
pozostali	1				1
RAZEM	**189**	**125**	**56**	**-**	**258**

Pozycja kosztów wynagrodzeń zawiera również wynagrodzenie byłych członków Zarządu związane z realizacją porozumień o zakazie konkurencji, łączna kwota wypłaconych z tego tytułu świadczeń wyniosła 465 tys. PLN.

Sieć sprzedaży

W roku 2017 na rozwój Sieci Sprzedaży VOTUM przeznaczono kwotę ponad 6 617 tys. PLN, co stanowi wzrost o ponad 4 073 tys. PLN w porównaniu do roku 2016. Wartość spraw prowadzonych, pozyskanych poprzez profesjonalną Sieć Sprzedaży , na koniec 2017 roku stanowiła kwota 118 258 tys. PLN. Do grudnia 2017 roku dzięki sprawom spisanym przez profesjonalną sieć sprzedaży uzyskano 21 078 tys. PLN odszkodowań.

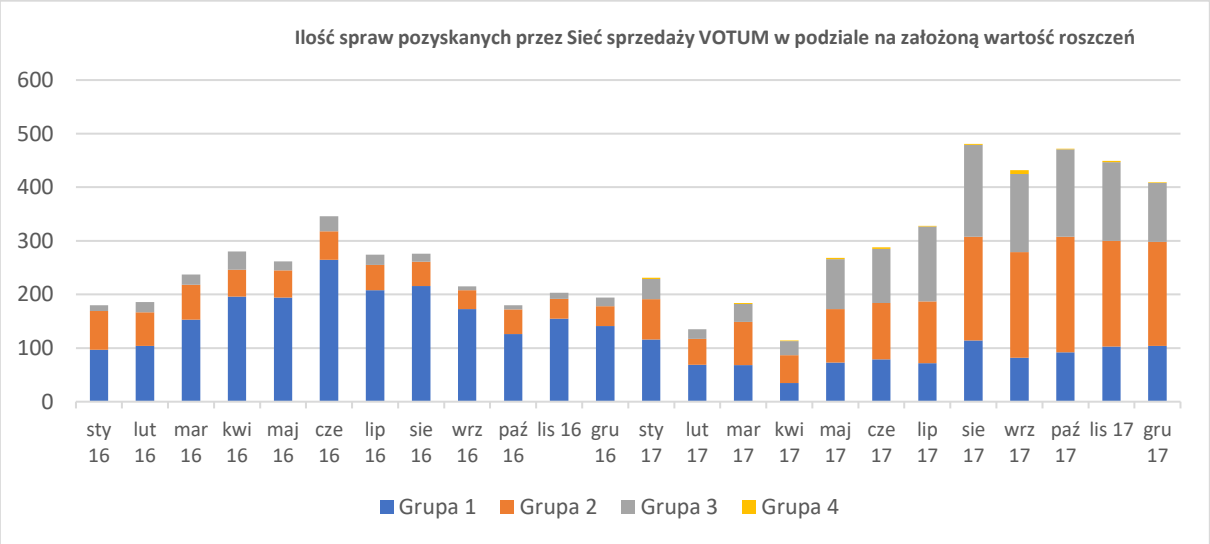

Grupa 1 poniżej 10 tys. zł
Grupa 2 od 10 do 50 tys. zł
Grupa 3 powyżej 50 do 200 tys. zł
Grupa 4 powyżej 200 tys. zł

Koszty sieci sprzedaży

Koszty rozwoju sieci sprzedaży związane z rekrutacją, szkoleniami, wyposażeniem w niezbędne narzędzia wyniosły w roku 2017 ponad 6 617 tys. PLN i wpłynęły istotnie na pozycje rachunku wyników VOTUM S.A. jak i Grupy. Na koszty te składają się :

- zużycie materiałów: 648 tys. PLN

- usługi obce, w tym koszty usług call center - 2 148 tys. PLN

- wynagrodzenia wraz z narzutami : 3 654 tys. PLN

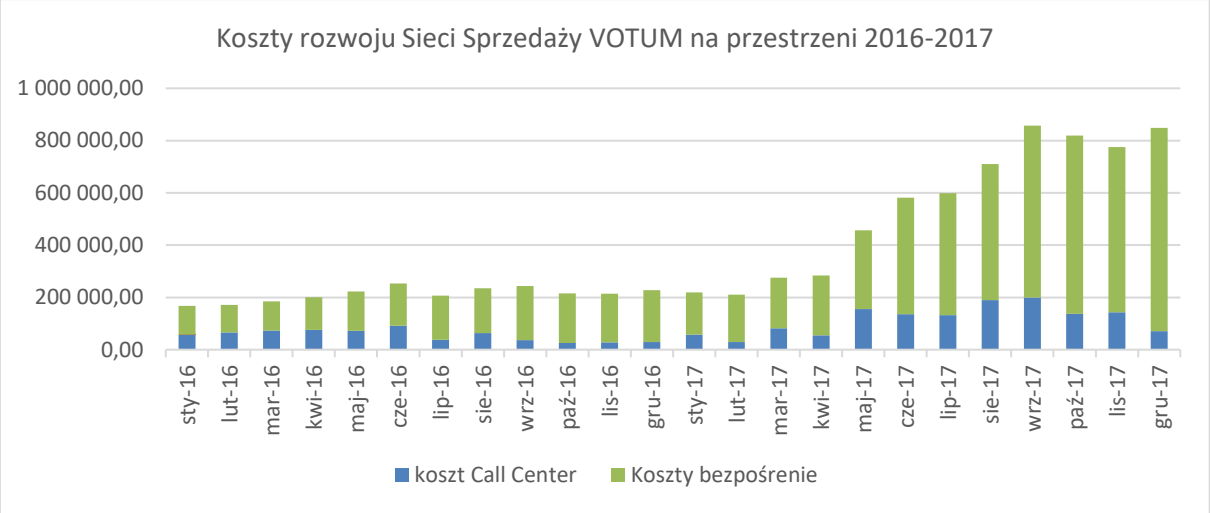

Dochodzenie roszczeń z umów bankowych

W 2017 roku nastąpił dynamiczny rozwój projektu obsługi spraw o dochodzenie roszczeń z umów bankowych.
Na koniec roku łączna wartość roszczeń wynikająca ze spraw z umów bankowych na koniec roku 2017 wynosi 214 462 tys. PLN (w tym sprawy niezgłoszone).

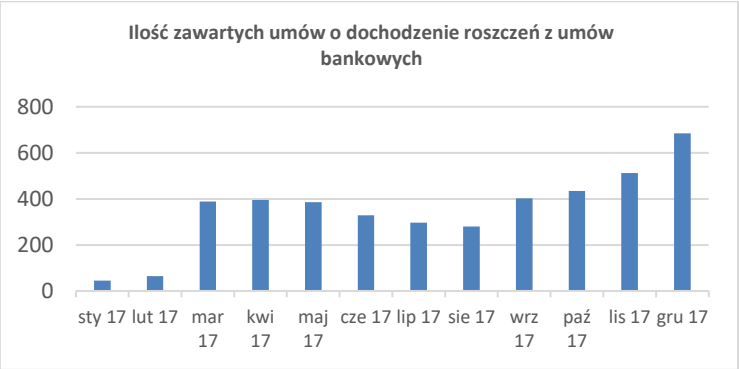

Rozwój projektu dochodzenia roszczeń z umów bankowych przełożył się również na wzrost zatrudnienia z 5 do 23 osób na koniec 2017, wartość wynagrodzeń w tym projekcie wyniosła w 2017 r. 896 tys. PLN.

Projekt szkód rzeczowych (cesje wierzytelności)

W 2017 roku nastąpiło zwiększenie o ponad 3 735 tys. PLN nakładów na rozwój projektu szkód rzeczowych w stosunku do 2016 roku. Na koniec roku 2017 wartość spraw w tym projekcie szacuje się na ok. 16 971 tys. PLN (uwzględniając również niezgłoszone roszczenia).

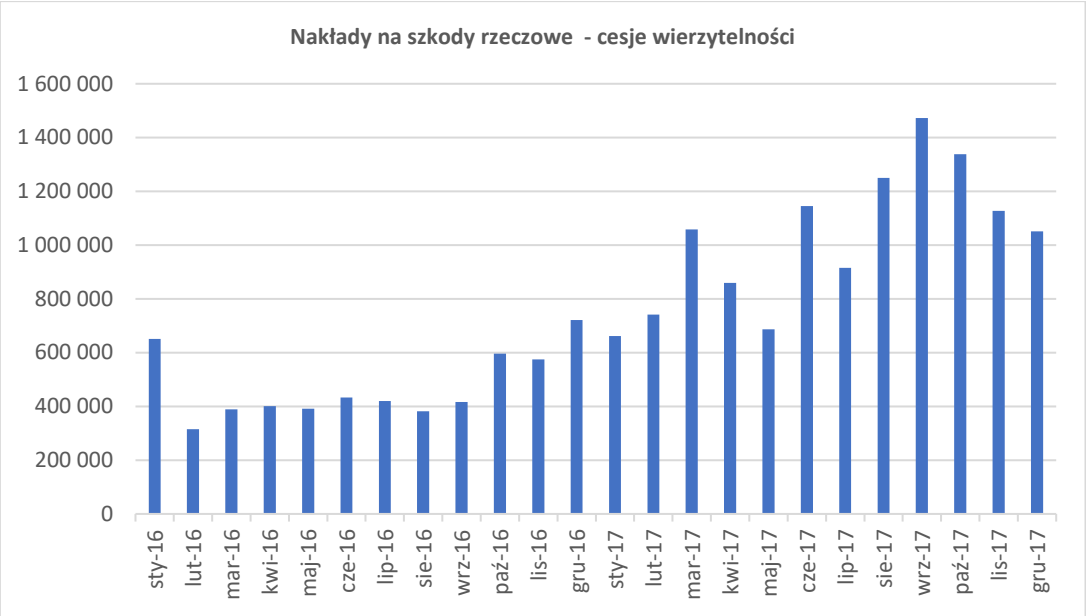

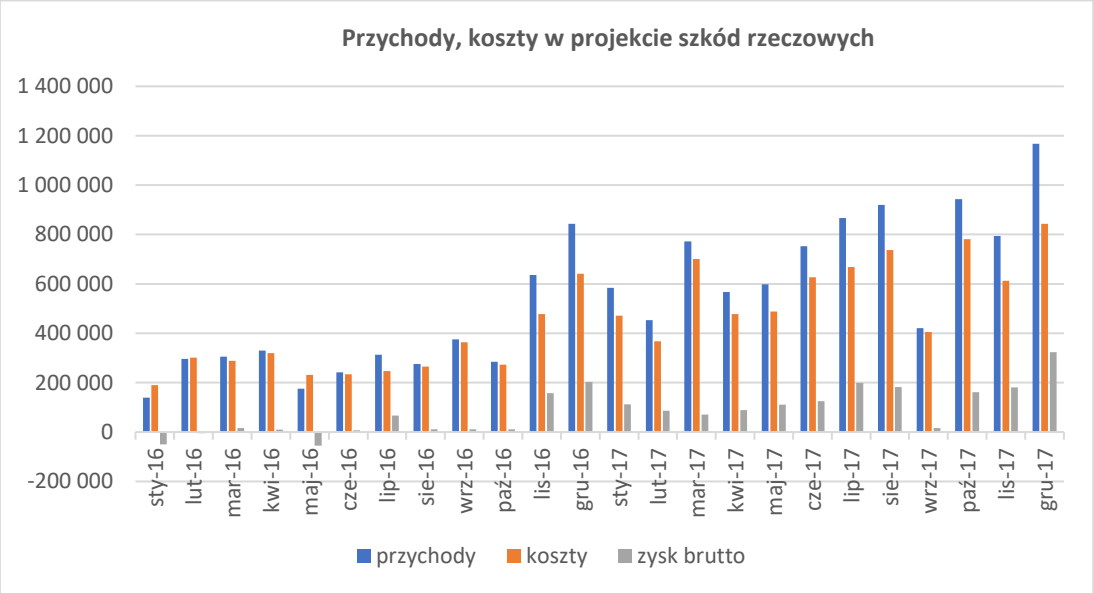

Nakłady na IT

W 2017 roku poniesiono także wydatki inwestycyjne na nowe rozwiązania w obszarze IT, związane przede wszystkim z zapewnieniem bezpieczeństwa danych oraz korespondencji w ramach przygotowań do RODO, a także usprawnieniu i przyspieszeniu pracy. Wydatki te wyniosły 708 tys. PLN.

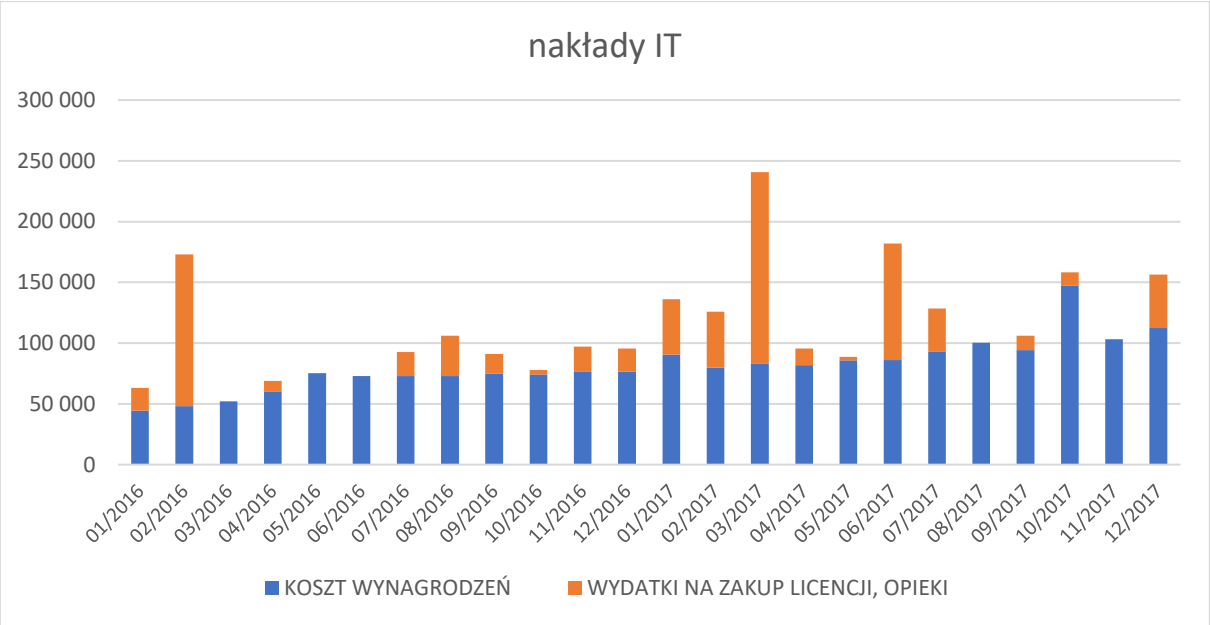

Dług netto Grupy Kapitałowej

DŁUG NETTO	31.12.2017
a. Środki pieniężne	5 802
b. Ekwiwalenty	-
c. Płynność (a+b)	**5 802**
d. Bieżące należności finansowe	978
e. Krótkoterminowe zadłużenie w bankach	-
f. Bieżąca część zadłużenia długoterminowego	5 296
g. Inne krótkoterminowe zadłużenie finansowe	1 580
h. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe(e+f+g)	**6 877**
i. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe netto (d-c-h)	**97**
j. Długoterminowe kredyty i pożyczki bankowe	15 180
Zadłużenie finansowe netto (i+j)	**15 276**

Zadłużenie finansowe netto kształtuje się na poziomie 15 276 tys. zł. Jest wynikiem zaciągnięcia zobowiązań kredytowych na nabycie nieruchomości oraz kredytu inwestycyjnego. Grupa Kapitałowa posiada ponad 5,8 mln zł gotówki.

6.11 Czynniki, które będą miały wpływ na osiągane przez VOTUM S.A. i jej Grupę Kapitałową wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Podstawowe determinanty, które będą miały wpływ na wyniki osiągane przez Votum i jej Grupę Kapitałową stanowią: ujednolicenie oferty spółki dla wszystkich szkód osobowych, zmiana sposobu zawierania umów, informatyzacja procesów obsługi spraw i kontaktu z klientami spółki, zwiększenie wolumenu spraw procesowych poprzez skracanie rotacji spraw na etapie postępowania przedsądowego, zaprzestanie obsługi spraw szkód osobowych o niskim potencjale roszczeń oraz rozwój profesjonalnej sieci sprzedaży opartej na bazie klientów i narzędziach dostarczanych przez spółkę. Dodatkowym czynnikiem mogącym mieć wpływ na wyniki spółki jest oczekiwane w marcu br. na rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w przedmiocie

wniosku Rzecznika Finansowego dotyczącego roszczeń osób bliskich poszkodowanych znajdujących się w stanie wegetatywnym.
Spółka wprowadziła ujednolicenie zakresu usług w zakresie obsługi szkód osobowych, w tym w odniesieniu do warunków prowadzenia spraw sądowych, co powinno przełożyć się na zwiększenie konkurencyjności na rynku w szczególności ze względu na kompleksowość i przystępność proponowanej oferty. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na przyspieszenie uzyskiwanych przez spółkę przychodów powinno być wprowadzenie modelu zawierania umów przez przedstawicieli spółki, co powoduje skrócenie wstępnego etapu obsługi sprawy i zmniejszenie zaangażowanych na tym etapie środków osobowych i kapitałowych. Równolegle spółka podejmuje działania zmierzające do informatyzacji każdego z obszaru procesu obsługi spraw, co w kolejnych miesiącach powinno wpłynąć na ograniczenie kosztów i przyspieszenie uzyskiwania przychodów z tym związanych.
Spółka konsekwentnie realizuje strategię zmierzającą do skracania rotacji spraw na etapie przedsądowym, poprzez sukcesywne zwiększanie wolumenu spraw procesowych. Podejmowanie tych działań wiąże się z jednej strony ze zwiększonym zaangażowaniem środków związanych z obsługą postępowań sądowych, a jednocześnie zapewnia możliwość uzyskania zwiększonych przychodów w kolejnych okresach. Dodatkowo, w związku z zaprzestaniem przyjmowania do obsługi spraw szkód osobowych o potencjalnej wartości roszczeń poniżej 10 tys. zł, należy oczekiwać zwiększonej rentowności na obsłudze bieżących spraw.
Do istotnych czynników wpływających na prognozowane wyniki spółki należy także zaliczyć rozwój profesjonalnej sieci sprzedaży, której rozbudowa wiąże się ze zwiększonymi nakładami, a równolegle z ograniczeniem kosztów pozyskiwania nowych klientów.
Jednocześnie w związku z dynamicznym rozwojem obsługi spraw dotyczących umów kredytów hipotecznych indeksowanych bądź denominowanych do waluty obcej, w związku z zastosowaną przez bank konstrukcją indeksacji oraz ubezpieczeń z nimi powiązanych, spółka angażuje środki osobowe i kapitałowe dedykowane rozwojowi tego obszaru, a jednocześnie, na skutek podejmowanych działań, oczekuje realizacji przychodów w obszarze dochodzenia tych roszczeń. Dodatkowo, w celu zwiększenia oczekiwanych przychodów w związku z realizacją ww. projektu, spółka od lutego 2018 r. wprowadziła opłatę wstępną w wysokości 350 zł za analizę merytoryczną dokumentacji i roszczeń klienta.
Spółka oczekuje także na planowane na marzec br. rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego dotyczącego roszczeń bliskich osób znajdujących się w stanach wegetatywnych i w przypadku udzielenia pozytywnej odpowiedzi, prognozuje zwiększenie przychodów w kolejnych okresach.
Jednocześnie spółka na bieżąco śledzi prace dotyczące otoczenia rynkowego zarówno w odniesieniu do prac nad standaryzacją zadośćuczynień, jak i ewentualną regulacją rynku kancelarii odszkodowawczych. Co warte podkreślenia, przedstawiciele Votum, poprzez członkostwo w Polskiej Izbie Doradców i Pośredników Odszkodowawczych, brali czynny udział zarówno w pracach prowadzonych w ramach zespołów zadaniowych przy Forum Zadośćuczynień, jak i w zespole dotyczącym kancelarii odszkodowawczych w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego przy Ministerstwie Finansów. Prace prowadzone nad standaryzacją zadośćuczynień wykazały znaczne rozbieżności pomiędzy wysokością kwot wypłacanych przez ubezpieczycieli na etapie postępowań likwidacyjnych i zasądzanych przez sądy. Tym samym spółka ocenia, że ewentualne wprowadzenie określonej wysokości zadośćuczynień w przyszłości przełoży się na wzrost wysokości wypłat w sprawach ze skutkiem śmiertelnym na etapie przedsądowym. Jednocześnie spółka ocenia, że ewentualna regulacja w tym zakresie nie wpłynie znacząco na oczekiwane w tym obszarze przychody, ponieważ projekty dotychczas przedstawionych rozwiązań przewidują możliwość zastosowania indywidualnych rozwiązań w odniesieniu do określonych przypadków, a także dotyczą wyłącznie sytuacji, w których nie istnieje spór co do istnienia odpowiedzialności i jej zakresu. W tym obszarze spółka prognozuje, że zapotrzebowanie na jej usługi polegające w szczególności na zapewnieniu reprezentacji w postępowaniach karnych oraz wparciu w procesie kompletowania niezbędnej dokumentacji, będzie się utrzymywało na dotychczasowym poziomie.

Jednocześnie w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego odbyły się prace dotyczące projektu założeń do ustawy o doradztwie odszkodowawczym. Propozycje przedstawione przez Rzecznika obejmowały m.in. objęcie doradców odszkodowawczych obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, powołanie samorządu zawodowego czy wprowadzenie obowiązku zdania egzaminu dla kandydatów na doradców odszkodowawczych. Finalnie, projekt przedstawiony przez Rzecznika Finansowego nie spotkał się z jednomyślnym poparciem uczestników prac w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego, a tym samym na obecnym etapie trudno prognozować skutki ewentualnej regulacji w tym zakresie.

Wrocław, dnia 28 lutego 2018 r.

Podpisy Członków Zarządu:

……
Bartłomiej Krupa – Prezes Zarządu

……
Agnieszka Czaplińska– Wiceprezes Zarządu

Podpis osób sporządzających sprawozdanie:

……
Anna Sulima-Kułatka – Główny Księgowy

……
Marcin Wenzel – Menedżer ds. sprawozdawczości i audytu wewnętrznego Grupy Kapitałowej